

איצרות המיישר

הרב מרדכי יפת יהודה שורעבי

כ"ד בחשוון תשפ"ו | שבת קודש | גליון 175

פרשת חיי שרה

סגן העורך דבס בע"מ שמואל שליט"א

וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גִמְלִים מִגִּמְלֵי
אֲדֹנָיו וַיִּלֶּךְ וְכָל טוֹב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ

משולחן המלך

עמוד 3

זוהר על הפרשה

עמוד 8

שרפי קודש

עמוד 10

ההלכה היומית

עמוד 12

שאלות מבית הדין

עמוד 12

מדור הילדים

עמוד 14

דרכי הרשב"י

עמוד 15

זמני השבת הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	ציצית	ר"ת
16:05	16:45	17:15	17:49
16:22	16:46	17:13	17:46
16:25	16:45	17:16	17:50
16:22	16:42	17:12	17:46

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדיקא

יום ראשון - כ"ה חשוון

כה. רבי מרדכי רוקח בן ר' יששכר דוב מבילוגריי, תש"י | רבי דוד כהן למגריי, מח"ס ליקוי בתר ליקוטי, תרצ"ד | רבי ציון ביתאן, אב"ד בטרבלס | רבי דוד כהן השני, מח"ס משגב לדך, תרל"א | רבי מיכאל זריהן, מח"ס מעין חיים, תשנ"ד

יום שני - כ"ו חשוון

כו. רבי רפאל חיים יצחק אלקבץ | רבי מנשה חבה | רבי אבא בן רבי יצחק אביחצירא, קבור בבודניב שבמרוקו | רבי אליהו אבא שאל, תשל"ט | רבי חנניה גבריאלי יהושע, מח"ס מנחת החג | רבי ציון לוי, רבה של פנמה, תשס"ח. | רבי שלום לופס, רבה הראשי של עכו, תשנ"ה

יום שלישי - כ"ז חשוון

כז. רבי משה נתן נטע צינווירט, תשמ"ב | רבי יוסף הס, מח"ס בן פורת יוסף | רבי מנחם מנדל מנדלזון, הרב דקוממיות, תשע"ב

יום רביעי - כ"ח חשוון

כח. רבי שלמה אבן דנאן, מח"ס אשר לשלמה | רבי שלמה אבודרהם השלישי | מולא אור שרגא, יוד שבאיראן, התקנ"ד | רבי יונה החסיד מגירונדי, בעל שערי תשובה, ה' כ"ד | רבי שלום איין, מו"צ, תשמ"ח

יום חמישי - כ"ט חשוון

כט. רבי רחמים יוסף פראנקו החרי"ף | רבי ידידיה מונסינגו, מח"ס דבר אמת | רבי אברהם וויגו, מח"ס אשר אברהם | רבי חיים ב"ר דב בר רפפורט, מח"ס מים חיים | רבי יצחק איזיק חבר, מח"ס שו"ת בנין עולם | רבי צבי הירש מרימנוב, תר"ז | רבי יעקב בצלאל ז'ולטי, רבה של ירושלים, תשמ"ג | רבי מנשה הלוי, מבעלי התפילה והסליחות, רבי אליעזר יהודה ולדנברג, ציץ אליעזר, תשס"ז

יום שישי - א' כסלו

א. רבי עמרם בן שמעון מח"ס אשמה, קבור בטבריה | רבי יוסף כנאפו, מח"ס זך ונקי ועוד, קבור במוגדור שבמרוקו | רבי אברהם עידאן, תרע"ז | רבי אברהם איגור בנו בכורו של רעק"א, תרי"ד | רבי יצחק למפרונטי, מח"ס פחד יצחק | רבי אברהם חלאוה | רבי משה חפץ, מח"ס מלאכת מחשבת | רבי אפרים אקוואה, מח"ס שער כבוד ה', קבור במרוקו | רבי משה הגר מראדוביץ, מח"ס ויקח משה | רבי משה הורביץ, מח"ס עמק השידים | רבי דוד עידאן, מח"ס משכיל לדוד, תשט"ו

יום שבת - ב' כסלו

ב. רבי יצחק דיון, רב קהילת ארם צובא באר"י | רבי עקיבא סופר, מח"ס דעת סופר מפרשבורג, תש"ף | רבי אהרן קוטלר, ראש ישיבת לייקווד עץ חיים י"ם, תשכ"ג | רבי רפאל סוזין | רבי אברהם הכהן מסלונקי, מח"ס סתרת המים | רבי נתן מאיר וואכספויגל משגב דליקוד, תשנ"ט | רבי אברהם ועקנין, מתלמידי הרב שרעבי, רב נחלאות, תשד"מ

מופדות המייש"ר

הידור מצווה

הסביבת לספרי תורה, תפילין ומצוות בפקודי של מו"ר שד"א וכן כל ספרי מו"ר

שלוחה 5

לעריכת אזכרות

בארחות צדקיים של אברכי ורבני הישיבה כדל סעודת ורבני תורה וקדושים כולל תיעוד שישיאל אלימס

מואטסאפ

שלוחה 7 או מואטסאפ

פדיון נפש

ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טהור הנעדר מדי יום י"ז מו"ר גדול המקובלים

שלוחה 3 או מואטסאפ

קביעת פגישה למו"ר

אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6
הצויבר מתבקש בכל לשון של בקשה לא לרגיע ללא קביעת תור מראש

תיקון נפטרים

ע"י מניין אברכים באופן פרטי ליקורך ללא שבות טיספים שלוחה 7

כולל לאברכים מצוינים החזקת אברך ללמוד התורה הקדושה להצלחתו

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה שאל את הכות או היכנס לאחר השיבה

מכון להצאת

ספרים

ניתן להקדיש

לע"ז

תהלים לילדים

להוצאת שמות

בלימוד התהלים

לילדים שלוחה 4

חלוקת ספרי

החזרה הזמני

ללא עלות

שלוחה 4

לקבלת ההלכה

הזמנית כ-2 דק

של הלכות

יש לשלוח בקשה

בואצאפ

בית הוראה

שאלות אקטואליות

בהלכה

שלוחה 2

ישיבה גדולה

לכבודים

תפירת התורה

שלוחה 30

הכל בטלפון אחד:

03-55-20004

המנהל הרב בנימין שמואל פרידמאן

www.ravbenayahu.co.il | אורט ישראל 4 בת-ים

טל'פון וואצאפ 054-4776356 | קו שמיעת שיעורים: 073-3718129

צוות צ'אט ישראל יוקר
054-655-4554

לא רוצה, אלא, אומר שיעשה תשובה בגיל שמונים ויעשה תיקון על העוונות ויבוא לשיבה...

צדיקים מלאים שמחה

ומה קרה איתו בסוף? "ואת כלעם כן בעור הרגו בני ישראל בחרב". משהו המתין לו שיהיה זקן? למה יש לו ביטוח חיים? הרגו אותו כשהיה בגיל 35!

התשובה היא אחרת והכל זה אחר, כאשר האדם צעיר ועושה תשובה, וגם, יש לו שמחת חיים. זה שמחה רוחנית שאין כמוה. **דשעים מלאי חרשות, אך הצדיקים כל הזמן שמחים.**

אפילו שאתה רואה אותם מתגברים על היצר ולא אוכלים לא שותים ולא עושים מה שלא צריך, אך הם שמחים כי הם עושים רצון השם. הם יודעים שהם לומדים טוב, מתפללים טוב, והולכים לפי ההלכה, יש פעמים פיתויים של היצר, ומתגברים עליו. אך סוף דבר, האדם הזה שמח.

חיי שרה או פטירת שרה

הפרשה שלנו **חיי שרה** למעשה מדברת על פטירת שרה, לא על חיי שרה. כתוב "ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון", אז מדוע נקראת הפרשה **חיי שרה**? צריך להיות **פטירת שרה**.

אלא צריך לדעת, שעיקר החיים שלנו זה חיי עולם הבא. העולם הזה זה חולף והולך וזה כמו חלום. ה'מטרה' והחיים האמיתיים, זה חיי העולם הבא.

איך אמרו רבותינו - התקן עצמך בפרוזודור כדי שתיכנס לטרקלין. 'טרקלין' זה עולם הבא. כל עוד שאדם חי, צריך להכין ולהכין ולעבוד, כי 'ישם ינוחו יגיעי כוח'. פה עובדים, ושם האדם נקרא 'חי' ושם מתחילים לחיות. פה זה לא נקרא 'חי'. לכן כתוב 'ויהיו חיי שרה', התחלת החיים האמיתיים והמאושרים.

בכה בשביל שלא ידברו...

לכן "ויבוא אברהם לספוד לשרה ולבכותה", ורבותינו אומרים 'לבכותה' עם אות כ' קטנה. למה? חכם עובדיה היה אומר 'למה לבכותה' עם כ' קטנה? בפטירת שרה נפתחו

משולחן המלך

פנינים מסרים ומעשיות השווים לכל נפש הנערכים משולחן המלך מתוך שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נרדי הי"ד

שלוש מתנות טובות ניתנו

הקדוש ברוך הוא נתן לנו שלוש מתנות שאין כמוהן בעולם, והם מכילים גזרות קשות. כך כתוב ב'זוהר הקדוש' ומביא את זה רבנו האר"י.

דבר אחד זה 'קורבנות' שמקריבים. והיום שאין קורבנות, יש את **מעשה הקורבנות**, כלומר לקרוא את 'סדר הקורבנות' (סידרו כן בשיבה חוברת מיוחדת הכוללת את כל פרשיות הקורבנות עם פירוש), וכשאדם קורא 'קורבנות', הוא יהיה שמח וידע לו שמעשה הקורבנות הוא בבחינת 'ונשלמה פרים שפתינו', ונחשב לו שהוא מקריב קורבן.

בזמן בית המקדש היה צריך הכהן להקריב, אך עכשיו כולנו כשרים להקריב קורבן. כל יהודי שקורא 'פרשת הקורבנות', נחשב לו כאילו מקריב קורבנות, זה כתוב בפרשת 'זירא' ב'זוהר הקדוש'. וכשאדם קורא פרשת הקורבנות, כמה גזירות הוא מכיל, וכמה צרות 'הולכים' מן העולם, וכל זה בזכות שהאדם מקיים 'ונשלמה פרים שפתינו'. כמו שכתוב 'ואת התורה לעולה, למנחה, לחטאת ולאשם למילואים ולזבח השלמים'.

חשיבות אמירת עקידה ופטום הקטורת

הדבר שני ראינו בסוף הפרשה הקודמת את עניין ה'עקידה', מובא בילקוט ראובני, 'שמי שאומר פרשת העקידה, נפתחים לו שערים של 'כתר', 'חוכמה' ו'בינה', ויורדים משם אורות גדולים, והאורות האלה הגדולים ממתיקים את כל הדינים ומכילים את כל המקטרגים, ואז האדם 'עוקר' אותם וסותם להם את הפיות. כל כך זה דבר גדול, ובה פותחים אנחנו כל יום את התפילה שלנו ב'פרשת העקידה'.

וגם אמירת **פוטום הקטורת**, שידוע כמה ה'זוהר' מפליג בחשיבותו. **אומר ה'זוהר' - אם אנשים היו יודעים מעלת הקטורת, היו שמים כל מילה של הקטורת 'כתר' על ראשם.** לכן צריך האדם שכל הדברים האלה יהיו נגד עיניו.

יש לך כח - תתעורר עכשיו

וגם כן לקיים "וישכם אברהם בבוקר", בוקר זה

עונג שבת

זה לקום בפני אדם זקן. אך כתוב בזוהר הקדוש שאומרים לאדם - **אתה, לפני השיבה שלך, לפני שתהיה זקן, תקום, תעשה תשובה!** כל עוד כוחו במותניו, יש ערך לתשובה של האדם.

ביטוח חיים של כלעם

כלעם הרשע אמר 'חמות נפשי מות ישרים, ותהי אחריתי כמוהו'. הוא אמר, שכשיהיה זקן 'חטאי'א', ילך ויעשה תשובה. אך, חמישים שנה להניח תפילין הוא לא רוצה, חמישים שנה לשמור שבת הוא לא רוצה, חמישים שנה לשמור טהרת המשפחה הוא

מפי מרן מו"ר גדול המקובלים
הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

השיעור השבועי
דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

לנגדי תמיד. ידוע ששם הוי"ה, זה מידת הרחמים. הבורא יתברך נוהג עמנו תמיד במידת הרחמים. 'לנגדי', זה מצב הפוך, כאשר מידת הרחמים מצויה מרחוק, והייסורים באים על האדם.

דוד המלך השתבח ואמר 'שיויתי', כלומר, שווים הם אצלי שני האופנים בהם מתנהג הקדוש ברוך הוא, 'שיויתי' השם, שזה שם הוי"ה, וגם 'לנגדי'. תמיד הוא משבח את הקדוש ברוך הוא. 'שיויתי' זה מלשון 'השתוות' - כל מה שקורה לך אדם, אותו אדם בכוחות 'שיויתי', אין עליות ואין ירידות. גם כשאדם חושב שזה זה 'לנגדי', השם לנגדי, זה גם כעצם 'שיויתי'. אתה חושב שזה נגדך, אבל שים לב - זה הקדוש ברוך הוא, ואין 'נגדי' עם הקב"ה והכל לטובת האדם. שלא נדע מצרות, אבל צריך חיזוקים לך אדם שיתחזק בימי חייו, ושידע שזה הכל מאיתו יתברך.

'החיים כמו חלום'

העולם הזה כמו חלום של שניה, מי שידע להעביר אותו יפה, זוכה. מי שלא, אז כל הזמן הוא מתלונן וקשה לו.

איך אומר ה'כן איש חי' על הפסוק 'שיר המעלות בשושן השם את שיבת ציון, היינו כחולמים' - הוא אומר, שאחד הפירושים הוא, שלעתיד לבוא כשיבוא ה'משיח', הכל ישונה ברגע - בית המקדש יבנה, והכל יהיה 'פתאום'.

איך יכול להיות שעכשיו פתאום כל העולם ישונה ברגע? ממשיך ואומר - 'כן'. זה שאומר הפסוק 'בשוב השם שיבת ציון, היינו כחולמים'.

'המליאדד מניו יורק'

זה משל לאדם שנתנו לו לאכול איזה טלה, ואחר כך הוא ישן כמו טלה... ישן בטוב ובנעימים. ואז הוא חולם שהוא נוסע ל-'ניו יורק' והציעו לו איזה עסק. הולך לבדוק ואומר 'דווקא עסק טוב מאוד... כדאי ללכת על העסק הזה'. פתח בית-חדושת גדול ויש לו

'גם הניסיונות זה רצון ה'

לכן כתוב אצל שרה אמנו "ויהיו חיי שרה 100 שנה, 20 שנה, ושבע שנים, שני חיי שרה", ואומר רש"י - כולן שווים לטובה.

זה לא מובן, הרי היו לה כל כך הרבה צרות וניסיונות ניסיון העקידה למשל, יש ניסיון קשה כזה? אלא, שרה אמנו היא התעללה מזה, וכששמעה על הכן שלה שנעקד, מרוב שמחה פרחה נשמתה. **היא אף פעם לא התלוננה, וכל ענייני העולם היו בעיניה הכל הבלים.** לכן 'כולן שווים לטובה'. איזה כוח היה לה. כוח אדיר ש'כולם שווים לטובה'. אף פעם לא להתלונן.

צריך להיות אדם בעל אמונה שאין כמוהו, שידע שהכל 'שווה לטובה', וכל דבר זה 'רצון השם', גם הניסיונות זה רצון השם!

גם מה שקורה לאדם זה לטובתו. 'הכל שווים לטובה'.

לכן כתוב בספרי חסידות על מה שכותב רש"י 'בת מאה, כבת עשרים' - בתהילים, **מזמור ק' הוא 'מזמור לתודה', ומזמור כ' הוא 'ענג השם כיום צרה'.** אומר רש"י, 'בת מאה כבת עשרים', רומזים פה רבותינו, ש'מזמור לתודה' אצל שרה אימנו זה כמו מזמור 'ענג השם בעת צרה'.

'גם שזה נגדי-זה בעדי'

אומר האדמו"ר מרוז'ין בשם הכעש"ט 'שיויתי' השם

השמיים פלא פלאות והייתה שמחה גדולה. רואה אברהם אבינו איך שלוקחים את שרה והקב"ה מראה לו, וכל הבנות הצדיקות רוקדות איתה, ומלאכי מעלה רוקדים שבה נפש נקי וצדיק כמו שרה אמנו לשמיים.

אומרים רבותינו שלשרה אימנו היו חיים עם ניסיונות גדולים - השליכו את בעלה לכבשן האש, ניסיונות, גלויות, לקח אותה אבימלך, לקח אותה פרעה, צרות וייסורים לא פשוטים וניסיון העקרות שאין לה ילדים. עם כל זה, העיקר זה חיי העולם הבא, ועכשיו היא שמחה. רואה אברהם איזה זכויות יש לה, ורואה את כל מה שהיא 'עברה' פה בעולם, והשאירה כאן בן שעושה לה נחת רוח בשמיים. איזה זכות זה שיש לאדם בן כזה. אז היא מאושרת. אז למה בכל זאת בכה אברהם? הרי הוא רואה עולם ומלואו למעלה, אז למה הוא בוכה?

אמר אברהם לעצמו: 'אנשים, הם לא רואים והם לא מבינים', ראו את אברהם צוחק ושמח, יגידו 'איזה בן אדם זה? אשתו נפטרה והוא צוחק... לא יפה'. לכן היה בוכה 'לכחותה' עם כ' קטנה, בכה מעט כדי שלא ידברו עליו.

'מי צריך להיות שמח בעולם הזה'

ה'חזון אי"ש' היה אומר: 'ש כאלה שכיום ההולדת שלהם עושים שירים וזמירות, זה פלא. צריכים להיות עצבים כיום הולדת, כי הם מזדקנים בעוד שנה, ועוד מעט הם נוסעים'...

אומר הרב, **שאלה שחיים 'חיי הוללות', הם צריכים להיות עצובים.** אבל אלה שחיים חיים של תורה, ומי ששומר תורה ומצוות, הוא מתקרב לחיי העולם הבא שזה העיקר. לא פה העיקר. אלה שמתקשים לגיהנום - גיהנום, בטח שיהיו עצבים.

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן רות הי"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת פאני תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

למסירת שמות לתיקון הנפטרים
הנערך בכל ערב ראש חודש

שלוחה 7 03.5520004

משולחן המלך

אל בני חת: תשמעו רבותי 'גד וחושב אנוכי עמכם', אם תרצו אני גר ואם תרצו אני 'חושב' וממשיך ואומר 'שְׁמַעוּנִי וּפְגַעוּ לִי בַּעֲפָרוֹן בֶּן צוֹחַר, וַיִּתֶּן לִי אֶת מַעֲרַת הַמִּכְפָּלָה אֲשֶׁר לִי'.

כתוב בזוהר הקדוש - 'עפרון', כשהיה נכנס למערה, היה מרגיש כאילו שבא איזה שד להרוג אותו'. כתב הש"ך על התורה - 'עפרון בן צוחר', 'צוחר' זה אותיות 'צ'ח' כדי לרמוז על העניין הזה. לכן 'צוחר' עם אות 'ו', זה בדיוק בגימטריא 'שד'.

'הראשון שאמר אשת חיל'

כשאברהם אבינו ספד לשרה כתוב במדרש תנחומא, איזה הספד עשה לה? - 'אשת חיל מי ימצא ורחוק מפני מקרה, בטח בה לב בעלה ושלל לא יחסר'. הראשון שאמר 'אשת חיל' זה לא שלמה המלך אלא אברהם אבינו אמר 'אשת חיל' וזוהר הוא הספיד את שרה, ומזה לקח שלמה המלך.

אברהם אבינו כשהיה נכנס למערת המכפלה, היה רואה שזה פתח בן עדן התחתון, ומלאכי מעלה היו מדברים אותו, והיה מריח ריח בן עדן והיה מרגיש חכי טוב בעולם.

כתוב בזוהר הקדוש, 'שכל יום היה הולך להתפלל שם תפילת 'שחרית'. אבל הוא לא רצה לקנות את זה לפני הזמן, כדי שלא יגידו שיש במקום הזה משהו. ועכשיו שיש סיבה עם פטירת שרה, אז הוא רצה לקנות את זה לקבורה' וזה המטרה המוצהרת.

'ההתנהגות של אברהם עם עפרון'

ועכשיו הוא רוצה לקנות מעפרון את המערה 'בכסף מלא'. אומר לו עפרון 'קח אותה, לא צריך כלום...',

'איפה יצחק היה בהספד שרה?'

"ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה" ואיפה יצחק היה? למה יצחק לא בא לספוד לשרה ולבכותה? אלא אמרו רבותינו, שיצחק לא היה שם, כי אברהם שלח אותו לבית מדרש של 'שם' ללמוד תורה.

ויש אומרים, 'ששלח אותו כלילה מפני 'עין הרע', שמא יתנו הבריות עיניהם ביצחק איך הצליח לעבוד את 'ניסיון העקידה', ניסיון כל כך קשה, בשמחה כזאת. כמו שהיה אצל חנניה, מישאל ועזריה שעלו מ'כבשן האש' חיים, ומתו 'אח"כ כך כתוב בגמרא, 'מעין הרע'. ניצלו מכבשן האש, אבל סוף דבר מתו מעין הרע.

במדרש ב'פרק דרכי אליעזר' מובא - 'יש אומרים שנשחט קצת מהקנה והייתה סכנה, ובאו מלאכי השרת ולקחו את יצחק אבינו לן עדן לרפאות אותו שם במשך שלוש שנים. לכן מוכן למה לא הגיע יצחק לספוד לשרה אימו. ולכן כשנכנס אחרי שנים יעקב אצל יצחק אביו, אמר יצחק 'בִּדְאָה רִיחַ בְּנֵי כְּרִיחַ שְׂרָה אֲשֶׁר בָּרַכְוּ הַשֵּׁם', והוא הרגיש את הריח של בן עדן ביעקב בנו. אבל לפי פשט המקראות זה לא ככה, כי אמר לו מלאך השם 'אל תעש לו מאומה', שלא יעשה שום דבר ליצחק.

'השד שרצה להרוג את עפרון'

"ויתן לי את מערת המכפלה" - אברהם אבינו אומר

מאות פועלים, וכולם עובדים, והעסק עובד יפה. רואה שבשנה הראשונה מרוויח 'מיליארד שקל', שנה השנייה 'שני מיליארד'. אמר לעצמו 'כל הכסף הזה, מה אני עושה עם זה...?', אבל הוא אמר לעצמו 'אני יודע מה לעשות, בנה בתי-כנסיות, בתי מדרשות, הביא אברכים, כל בית מדרש 1000 אברכים. כל משכורת 10,000 דולר! יש כסף, ברוך השם. מה הוא לא עשה שם... ב-25 שנה הפך את כל 'ניו-יורק'. עשה את כל זה, ובסוף... מתעורר ורואה שזה חלום... וכמה זמן היה החלום? - שנה!

אבל 25 שנה היה או לא היה? עבר עליו 25 שנה. בתי חרושות עשה, בניינים בנה, אברכים אוכלים - עשה, חגים - עשה. הכל היה, משכורות-חילק. ומה נחשב לו כל מה שעשה ועמל? - שנייה אחת!

אומר ה'בן איש חי' - זה שכתוב 'בשוב השם שיבת ציון, היינו כחולמים', זה כמו חלום, כמו אדם שישן וחולם חלום. איך הוא חולם? - הכל במהירות האור, בשניות, פלא פלאות.

כל העולם הזה הוא כמו חלום. יוסף הצדיק כמה ייסורים סבל, מכרו אותו וסבל ייסורים, אבל ברגע אחד מתבהרת התמונה, זה מוכן למה נמכר, ולמה ירד למצרים. ופתאום החלום של 20 שנה מתברר ברגע... ככה זה גם האדם - בסוף יתברר לו שהכל לטובתו. וכשיעלה אחרי 120 שנה למעלה, הוא רואה ש'שוב שהיה את התהליך הזה... זה התהליך הרצוי!'.
הרי זה לא אותו דבר?

'יופי רוחני'

הפסוק אומר - 'זיהיו חיי שנה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים'. רבותינו דרשו - 'בת 100 כבת 20 לחטא. בת 20 כבת שבע ליופי'. למעשה זה לא מוכן. מי יותר יפה? ילדה בגיל שבע או אישה בגיל 20? בגיל 20. אם כן, מה זה בת עשרים כבת שבע ליופי? הרי זה לא אותו דבר?

אלא, שרה אימנו היא לא דואגת על היופי. האם ילדה בגיל שבע היא דואגת שתהיה יפה? לא. אלא, היא רצה ומתלכלכלת ולא דואגת על היופי. אותו דבר שרה, גם כשהייתה בגיל 20 היא עדיין 'בת 20 כבת שבע' כיון שהעיקר זה הרוחניות.

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
ודעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
ולדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

מוסדות המיש"ר תככ"ץ
פרנס יום

היום יום רבינו ג' טאב התשס"ד
הלימוד והתפילות בישיבה יהיו לע"נ

רשמיא
עושר
נכד

אנדר
נעים
מכונה

ה'ה' יקירך פלוני

הקדש ע"י ה'ה' פלוני אלמוני יהיו ויהי שוכה לשפעה ביטה
הצליחה פרנסה טובה וכשפע. נחת ושמחה בריאות איתנה.
אריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים וכל מילי דמיטב אמן

להקדשות:
03-552-0004

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ש"ח פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

משולחן המלך

צדיק באמונתו חייה
דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב יוסף עבדלחק שליט"א
מאבירי המוסדות

שווין לטובה – לעשות את רצון ה'.

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה" (פ' כג, פסוק א')

כתב רש"י: "שני חיי שרה – כל שוין לטובה".

שואלים המפרשים: איך יתכן לומר כדבר הזה, שכל שנותיה של שרה היו שווים, וכולם לטובה? האם אפשר להשוות בין הזמן הזה שלקחו אותה לפרעה ולאבימלך, לבין הזמן שיצחק נולד? כל הימים האלו שווים?

התורה באה בפרשה זו ללמד את גדולתה של שרה אימנו את גדל אמונתה בהשם יתברך, אשר כל מצב שבו היא התמודדה היא ידעה לשמוח מחמת ידיעתה שהמצב שבו היא נמצאת הוא רצון השם והוא הכי טוב שיש בעולם, ומעשה אבות סימן לבנים, איך עלינו לנהוג בזמן שהשם יתברך מתענה איתנו בכל מיני הסתודות ומניעות שעלינו להיות את האמונה בהשם, ועל ידי זה נגיע להשגה זאת "שכולן שווין עלינו לטובה" בזכות ביטחוננו בהשם,

ולכן התורה פירטה את חייה מאה עשרים ושבע שנים, רש"י כותב שבע שנים ליופי כך היא הייתה באותו יופי גם בגיל מבוגר, ונשאלת השאלה הייתכן שהתורה תאריך בפסוק כדי לספר לנו את היופי של שרה שהיא הייתה יפה למרות שהייתה מבוגרת? אולם אחרי הקדמתנו שהכול אצל שרה היה שווה לטובה, אפשר להבין את כוונת התורה, ידוע הוא שטבע האדם שכמגיעים לו צרות וייסורים הוא על פניו עצבות דיכאון, והדבר משפיע על תואר פניו באה התורה ללמדנו על גדולתה של שרה אימנו שלמות כל מה שהיא עברה שהייתה עקרה כל אותם שנים, שהייתה פעמיים בשבי, פעם אצל פרעה ופעם אצל אבימלך, וכו' אבל את הכול היא עברה בשמחה ושום ניסון לא שבר אותה, ואיך היא הגיעה למעלה זאת? אינו אלא על ידי ביטחונה החזק בהשם יתברך,

הבה נשאב מפרשות אלו כוח איך לעבור את ניסיונות החיים בצורה טובה, אשר ידוע היום כמה בעיות יש שפעם לא היו כגון כבדיות וכו', והתשובה לכך היא טמונה בפרשה, הדוגמה האישית שאברהם אבינו ושרה היו את ניסיונות החיים, הכול בעושר ובשמחה,

שנזכה בעזרת השם לצאת בדרכי אבותינו לדרך של אמונה חזקה בהשם יתברך אמן ואמן, שבת שלום.

ולבסוף הוא אומר לו 'טוב, תביא 400 שקל כסף עובר לסוחר'.

אברהם אבינו רצה לתת לו בעצם 1000 שקל כסף ממה שנתן לו בזמנו אבימלך. אבל כיוון שעפרון דיבר ואמר 400, אמר לו: 'קח 400'. זהו מחיר שהיום לא קונים בו, כי זה מחיר גדול מאוד. כמו שהיום תבוא לכן אדם ותגיד לו 'קח את זה במיליארד שקל!'. זה לא שייך... אבל אברהם אבינו נתן לו בלי דיבורים. שקל לו 400 שקל כסף, ולא סתם, אלא 'עובר לסוחר', שזה עובר בכל המדינות, כסף הכי טוב נתן לו. פלא פלאות איך שאברהם אבינו טיפל בו.

מה עשה עפרון עם הכסף?

אומרים רבותינו - שעד עכשיו היו קוראים לו 'עפרון' עם אות ו', ועכשיו זה עפרון בלי ו'. הרי אמר לו 'ביני ובינך מה היא' - במילה 'אברהם', האות האמצעית זה ר'. 'עפרון', גם כן יש ר' באמצע השם שלו. לכן אמר 'ביני ובינך', בין השם שלי לשם שלך מה היא...

תן לי את ה-400 האלה שזה פעמיים האות ר' (200), את זה אני רוצה.

אבל ביום שנתן לו את זה, על המקום מת ולא נהנה מן הכסף הזה. ככה עושים מן השמיים. הוא חשב לקחת את הכסף ולעשות חגיגות... אבל הקדוש ברוך הוא איבד אותו מן העולם. ככה זה אצל השם יתברך. איך הוא מטפל בכל דבר. אדם לא יחשוב 'היה לי, ויבוא לי, ויתנו לי'.

תאוות אברהם אבינו למערת המכפלה

אחרי שגורש אדם הראשון מגן עדן, נשלח לעבוד את

האדמה. ומרחמנותו של הקדוש ברוך הוא עליו, שם אותו סמוך ל'גן עדן' התחתון. ואז הוא ראה שם איזה אור דק, וזה 'מערת המכפלה'.

'בזוהר חדש' כתוב - 'אמר רב קסמא - בשעה שמתה חוה, רצה אדם הראשון לקבורה. הריח במקום הזה ריח גן עדן. רצה לחשוף עוד חלקים, ויצאה בת קול ואמרה לו 'מספיק!'. באותה שעה עמד ולא חצב יותר. ושם נקבר. מי נתעסק עם הקבורה שלו? יש אומרים שת בנו. ר' רחומאי אמר - הקדוש ברוך הוא נתעסק בו.

ולא היה יודע איש את מקומו, עד שנכנס אברהם אבינו למערה, הריח שם ריח בשמים, ושמע קול מלאכי השרת אומרים 'אדם הראשון קבור כאן. אברהם, יצחק ויעקב יהיו כאן גם כן'. ראה אצל אדם הראשון נר דולק מעל ראשו, וכנראה מדובר בנר רוחני, ומלאכי השרת שומרים סביבו. לכן הייתה תאוותו להיות במקום הזה.

'סדר קבורתו של אדם הראשון'

בילקוט 'מעם לזעזע' כותב, שאדם הראשון חפר בעצמו את המערה. ביום הראשון טבל במי ה'ג'יחון', ועשה הפסקת צום שבעה שבועות מלאים, עד שעורר נעשה כמו משי. וכל אותו זמן היה הולך ובוכה ומבקש רחמים, כי פחד, כשימות, יעשו אותו אלה, והוא לא רצה זאת.

לכן, חפר במערה שתי קומות למטה, כדי שישומו אותו בפנים עמוק, כדי שלא ימצאו אותו ולא יעשו אותו עבודה זרה. את הכניין של מערת המכפלה בנה שלמה המלך, ואת הכיפה שלו עשתה הלני המלכה. והאבנים של המערה הן אותן אבנים כמו של הכותל, והביא אותן שלמה המלך. והמערה הזאת היא פתח גן עדן התחתון. וגם אומר הוזהר, כשהנשמה אחרי מאה ועשרים יוצאת מהעולם, אם היא יש לה זכות עולה לגן עדן התחתון שנשטע הקב"ה לרחות של הצדיקים. ואיפה זה? ב'מערת המכפלה'.

'רמז שמות האבות במערת המכפלה'

רבנו האר"י אומר, למה נקראת מערת המכפלה? - כי זה פעמיים שם הוי"ה. ופעמיים שם הוי"ה, זה שם ב"ן. גם 'מכפלה' בגימטריה 'קע"ה', כמניין שנותיו של

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת העלון למייל"
<< להפצת העלון
בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

כל נתיבותיו שלום

לימוד מידות התענוגות ורחמים בדרכי
התענוגות "במידות טובות" והתענוגות דרך
אין מאת הרב משה אהרן זוארץ
שליט"א
מאמרי המוסדות

היסוד לכל – מידות! מידות! מידות!

הארמ"ר מסלונים ר' שלום נח ברוכבסקי זצ"ל בעל
ה"נתיבות שלום" היה דוגל תמיד בסמיכה: "מידות
הן מעל הכל". הוא חתן ודבר רבות על ענין "מידות
טובות".

נכדיו מספרים שכאשר היו מראים לו את התענוגות
שלם, דבר ראשון היה שם ענין על הציון במידות
ובדרך ארץ, הוא היה מרגיש שזה המבחן האמיתי על
מהותו של האדם, עוד יותר מההישגים בלימוד.

עוד מסופר על חתן אחד שהגיע לפני נישואיו לרבי
להתברך, הרבי ביקש ממנו שיכין תכנית רוחנית
מפורטת בכתב כמה עליו להתענות קודם יומיו הגדול.

הבחור נכנס לאחר כמה ימים לרבי והציג בפניו את
רשימתו, הרבי התבונן ברשימה ואמר לו: "הכל טוב
ונכון אבל שכתב לציין את הדבר העיקרי!"

ותוך כדי דיבור הוציא הרבי עט מחיקו והוסיף
לרשימה:

"מידות מעל הכל"...

בפרשת השבוע – חיי שרה מופיע השידוך הראשון
בטורה שממנו לומדים הרבה לכל ענין השידוכים
– שידוך יצחק ורבקה ע"י השדכן הראשון בטורה –
אליעזר עבד אברהם.

אברהם משיב את אליעזר שלא יקח אשה לבנו
מבנות כנען – היות שלחם מידות מושחתות, ומהירי:
"כי אל ארצי ואל מולדתי תלך, ולקחת אשה לבני
ליצחק" (כד, ד).

ואליעזר יוצר מבחן התאמה מיוחד: "והיה הנערה
אשר אומר אליה חטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה
וגם למגלים, אותה הוכחת לעבדך ליצחק" (כד,
יד) – מי שאבקש ממנה לשותות ותתן לי ותציע לשת
אף למגלים מים היא... המיועדת.

ואכן הגיע רבקה ועמדה במבחן ומשם הכל התגלגל
ואנו זוכים שהיא אחת מאימותנו הקדושות ואנו מודעה.

אבל לאור זה יש כאן שאלה: נאמר שהיא שאבה מים
לך וגם למגלים, והזו היא האשה? מי אמר שאינה
רבקה כעבודת אלייל? איך באמצעות מידות כלכל
הוא מחליט שזו זאת המיועדת לבנו של אברהם אבינו?

ר' אליהו לופיאן זצ"ל ענה על כך דו לשונו: "אדם
שיש לו עדינות הנפש ומידות טובות, על אף שלא
קנה עדיין את מידת היראת שמים, אם יגיע להכרה
בחוב היראת שמים – ידרוך אחריה וישיגה בקל,
כי מי שיש לו מידות טובות יש בו היסוד לבנות את
עצמו ולהגיע לכל המדרגות היותר געלות, מה שאין
כן המושחת במידות, חולה רעה היא ואיננה אשר
מעטים מאוד זכו להחליק ולהרפא ממנה, וכל זמן
שהמידות הרעות שולטות באדם – כל יגיעתו כעבודת
ה' לריק הוא והולך לטמיון, רח"ל".

ולכן המבחן היחיד של רבקה היה מידות, כי הם הבסיס
לכל ובחירת וירידת האמת – בעל המידות הטובות
ימשיך וילך בדרך ישראל סבא.

ומכאן ילמד האדם לשפר ולתקן מידותיו שיהיו טובות
ונעימות על הכרית ויגדלו הדברים לילדיו שיהיו
הבסיס לתורה מפיארת בכלי מפיאר – הכלי הוא
המידות ושימור מידות טובות הוודא נמצאת בכלי מפיאר
וזו הדרך הנכונה – וטרה יחד עם הבסיס – מידות
טובות. (מעבד מהספר "ממתק לשבת").

משולחן המלך

'רות המואביה', 'אם המלכות'. הרי דוד המלך היה
שבע שנים ב'חברון'.

'מהיכן היה לאברהם אבינו סכום גדול

כתוב ב'פנענח רזא' – למה שם אברהם 400 שקל כסף?
הוא רצה שיהיה לכל בר ישראל אמה על אמה
ב'מערת המכפלה'. וסכום זה התורה תשלם עבור
שטח של 60 ריבוא אמה על אמה, וזה בשביל כל עם
ישראל.

ומאפה היה לאברהם אבינו 400 שקל כסף עבור
לסוחר?

אלא אומרים רבותינו, כשילדה שרה אמנו את יצחק
היו הודים שלה מניקות. אף אחד לא האמין ששרה
ילדה, אך היו רואים כולם שהיא מניקה את בנה. ולא
רק זה, אלא כל המלכים היו מכיאים את נשיהם עם
הילדים התינוקות שלהם, כדי ששרה תניק אותם. לכן
כתוב 'הניקה בנים שרה'.

עשה הקב"ה קלסתר פניו של יצחק בדיוק כמו של
אברהם. ואברהם אבינו ביקש שיהיה זקנה בעולם
ושיהיה לו זקן לכן. ואם זה לא היה, אותה לא היית יודע
מי זה יצחק ומי זה אברהם כי שניהם נראים אותו דבר.
עשה אברהם משה גדול ביום היגמול את יצחק, ובאו
כל גדולי עולם, כל המלכים והשרים, הם ונשיהם
ובניהם. 400 ושמונה שורות היו, וכל אחד הביא לו
מתנה, 'שקל כסף' אחד.

לכן 'הניקה בנים שרה'. 'בנים' עולה בגימטריה
ק"כ(102). היה לו לאוהל שלו ארבעה פתחים, ומכל
פתח נכנסו 102. וביחד היו 408. 'בני חת' – 'חת' זה
גם כן 408 בגימטריה. ו 400 שקל מתוך זה הוא נתן
לעפרון. היום זה 1000 קילו כסף. ככה בדקו וקבעו
בעלי המידות, וזה מופיע ב'מידות ושיעורי טורה לרב
בייניש'.

אברהם אבינו. 'המכפלה' זה 'ק"פ' בגימטריה כמניין
שנותיו של יצחק. וגם 'המכפלה' עם ב' כוללים
יוצא 'יעקב'. ורבותינו אמרו, כי היא 'כפולה' כזווגות –
שמה קבורים אדם וחווה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה
ויעקב ולאה.

'החרב של הפחה במערה'

ידוע שפעם בא הפחה של 'קושטא' שב'טורקיה' לעיר
'חברון'. וביום שיש הם הולכים למערת המכפלה,
וגם הפחה אמר שהוא רוצה להיכנס, והביאו אותו
ואז הוא שאל איפה הכוור? אני רוצה לדרת למערה.
אמרו לו: אין דבר כזה. מי שיוור למערה, הולך...

התעקש לראות מה יש בה והתכופף, ונפל לו החרב
למטה. החרב שלו הייתה משובצת ביהלומים וכאבנים
טובות ועולה מיליונים. הורידו כמה אנשים מהחילים
שלו, וכל מי שיוור היה מת. וכך הוריד עוד אחד ועוד
אחד, וכולם מתו.

מה עשה? גור על היהודים ואמר 'אתם תרדו. לכו
תביאו לי את החרב'. פחדו היהודים פחד נורא. מה
יעשו?

'המפגש עם אליעזר'

לכסוף עשו 'טורל', נפל הטורל על רכי אברהם אזולאי,
שהוא סכא של הגאון חיד"א.

קשרו אותו בחבל וירד לתוך המערה והסתובב שמה
ופגש את אליעזר עבד אברהם ועוד.

וזכה לראות איזה מלאכים שמלווים שם. ואחר כך
הרימו אותו בחזרה עם החרב. והוא סיפר להם שהם
אמרו לו למטה, כיוון שנכנס לפה, בגלל שהוא צדיק,
הוא יעלה בחזרה, אבל כעוד שבוע יכין את עצמו
לחזור לעולם האמת. וככה היה.

הוא עשה טבילה ולבש בגדי לכן שלושה ימים, ואז
הוא נפטר. וקברו אותו ב'חברון', ששם קבורים גם
ה'שדי חמד' והרב 'מאני' הרב של חברון. זה נקרא
'על רוממה'. כשהיינו ילדים היינו עולים את כל
העליה הזאת ברגל, והיה חכם סלמן מוצפי, והיינו
עולים איתו. ובכל העליה הזאת היו יושבים עניים
גויים עם שמלות, והיה מוציא הרב 'גרש' והיה אומר
'מים אחרונים חובה...' והיה מעיף את זה עליהם. ב'תל
רוממה', בצד ימין זה הקברות, ובצד שמאל יש את

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג דן גבאי שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות
יומיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

בימים: א, ב, ד, ה, ביישיבת המישיב"ר רח' אודט ישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהנהגה ובהנאה

שותיה קלה וחמה
לרוחת הלומדים

זוהר על הפרשה

גדולת שרה אמנו

ותמת שרה בקרית ארבע. רבי אבא אמר כגוונא דא לא הוה בכל נשי עלמא כעין מה שכתוב בשרה לא היה בכל הנשים שבעולם דהא אתמר חושבן ימיהא ושנהא וקיומיהא בעלמא וזהו אתר דאתקברת ביה שהרי נאמר חשבון ימיה ושנותיה וקיומה בעולם וכל מה שקרה לה בכל שנות חייה וגם המקום שנקברה בו. אלא לאחזאה דלא הוה כשרה בכל נשי עלמא כל זה בא להראות שלא היתה כמו שרה בכל הנשים שבעולם.

מרים הנביאה לא הגיעה למעלת שרה אמנו

ואי תימא הא מרים דכתיב (במדבר כ) ותמת שם מרים ותקבר שם וא"ת הרי גם אצל מרים נזכר מיתתה וקבורתה הרי שהיתה כמו שרה. בגין לאחזאה סתתא דישאל קא אתא אלא מתרין, מה שזכר אצל מרים הוא להראות עוונותיה של ישראל שמיד שמתה נפסק הבאר, דהא מיה לא אזלי לחו בישאל אלא בזכותא דמרים שהרי המים של הבאר לא הלכו עם ישראל אלא בזכות מרים. אבל לא אתמר במיתתה כמה דאתמר בשרה ואם תדקדק תראה שלא כתוב בדיוק כמו אצל שרה ששם כתוב "מי שני חייה".

אשריהם ישראל שהקב"ה נתן להם את התורה

רבי יהודה פתח (קהלת י) אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאכלו. האי קרא (צה ב) אוקמוה חברייה זה הפסוק כבר פירשוהו החברים, אבל אית לן לאסתכלא ביה אבל יש לנו להתבונן, דזכאין אנון ישראל דקדשא בריך הוא יתב לון אורייתא למנדע כל אורחין סתימין שאשריהם ישראל שהקב"ה נתן להם את התורה שעל ידי שלומדים בה ומתעמקים בה יודעים כל הדרכים הסתומים ולא תגלוייא לון דזין עלאין והא אתמר וכן על ידה יתגלה להם סודות עליונים והרי כבר נאמר הפירוש.

אשריך ארץ, דא ארץ החיים ארץ היא ארץ

החיים שהיא המלכות המלכישא על אמה שהיא אלהים חיים, בגין דמלכא דילה אומין לה כל ברכאן דאתברכא מאכנה עלאין כיון שהמלך שלה שהוא ז"א ספירת התפארת הכין לה כל הברכות שנתברכה מאבות העליונים שהם חג"ת, כי אברהם כחסד, יצחק בגבורה, יעקב בתפארת, ואלו הספירות מקבלות השפע מחב"ד העליונים, וזא דוא"ו דאיהו קיימא לארעא עלה ברכאן תדיר סוד אות ו' שהוא ז"א הממשיך השפע מאות ה' העליונה שהיא אמה לאות ה' התחתונה שהיא המלכות והוא עומד להריק ברכות על המלכות תמיד, ואיהו בן חורים בן יובלא דאפיק עבדין לחירו והוא ז"א בן חורין בן היוכל שהוא הבינה הנקראת יוכל שמוציאה את העבדים לחירות כמו שהוציא את עם ישראל ממצרים בן חורין שמוציאה אותם משעבוד הקליפות, ברא דעלמא עלאה דאפיק תדיר כל חייין וכל נהיירו וכל מושח רבנות הבן שהוא ז"א הוא בן לעולם העליון שהוא הבינה שזאת הבינה שמוציאה תמיד כל חיים ששם בני חיי ומזוני שכאים מאמא והחיים באים מחסדים וגבורות שלה וכל האורות ממה הבינה שלה, וגם כל שמן המשחה שהוא סוד מוח החכמה הבא מאבא, וכלא אנגיד האי ברא בוכרא להאי ארץ ואת כל זה ממשיך הבן הבכור שהוא ז"א שזכה לירש כל המוחין לאות הארץ שהיא המלכות כמה דאת אמר כמ"ש (שמות ד) בני בכרי ישראל שהוא ז"א שהוא הבן הבכור העליון, ובגין כך אשריך ארץ ולכן אשריך ארץ שהיא המלכות שמקבלת מו"א מכל הבחינות שלו ובפרט מחב"ד שלו.

ומה דאתמר אי לך ארץ שמלכך נער כמה דאוקמוה פ' כמו שביארוהו החברים שנער הוא מטטרו"ן שביצירה, דהאי ארץ תתאה ועלמא תתאה לא ינקא אלא מנו שלטנותא (דעילא) דעדרלה שזאת הארץ התחתונה והעולם התחתון לא יונק אלא מנחך שלטון שלמעלה ממנו ויש גורסים "דעדרלה" שפ'. וכלא מתהוה מלכא דאקרי נער כמה דאוקמוה וכל השפע נשפע לעולם הזה מאותו מלך שנקרא נער שהוא מטטרו"ן כמו שביארנו כי בזמן שישאל בגלות ההנהגה בימות החול ע"י מטטרו"ן שעליו נאמר תחת עבד כי ימלוד. ווי לארעא דאצטריך לינקא חכי אוי לארץ שצריכה לינק כך שכל זמן שההנהגה על

בגין דא יפקון מן

ידו ישניקה לחיצונים סוד מים הזדונים שעוברים על ידינו כי הוא סוד עץ הדעת טוב ורע.

בגדל הלבנה בן גודל הברכות והשפע

תא חזי, האי נער (דף קכ"ה ע"א) לית ליה מגרמיה כלום בר כד נטיל ברכאן לזמנין ידיען בא וראה, זה הנער שהוא מלאך מטטרו"ן אין לו מעצמו כלום חוץ ממה שלוקח ברכות לזמנים ידועים והוא בזמן שהלבנה במילואה, וכל זמנין דאתמנעו מניה ואתפגים סתתא ואתחשך וברכאן אתמנעו מניה אבל כל זמן שהברכות והשפע נמנע ממנו היות ונפגמה הלבנה שהיא המלכות ונחשך אורה ואז הברכות נמנע ממנה כי אין לה יניקה מלמעלה בעוונותיה, ווי לעלמא דאצטריך לינקא כההיא שעתא אוי לעולם שמוכרח וצריך לינק השפע באותה שעה. ועוד בכמה דינין אתרן האי עלמא עד לא ינקא מניה ועוד בכמה דינים וגבורות נידון זה העולם בבתי דינים התחתונים עד קודם שיונק ממנו כי כאשר הניקה מספירות דקדושה נאמר עליו הון את העולם כולו כחסד לטובים ולרעים, דכלא ברנא אתקניין ואתעבר ואוקמוה (חכ"ב) כי הכל מתקיים בדרך ונעשה בדרך כי ידוע שאין העולם עומד אלא על הדין.

שרה אמנו משה אהרן ומרים לא שלט בהם הנחש במיתתם

תא חזי בא וראה, ותמת שרה בקרית ארבע. וזא איהו, בגין דלא הוה מיתתה על ידא דההוא נחש עקימאח סוד יש בזה שלא היתה מיתת שרה ע"י אותו נחש עקלתון, שפ' שלא היתה מיתתה ע"י מלאך המות אלא יצאה דוחה בק"ש במיתת נשיקה, וז"ש בקרית ארבע שפ' בארבע פרשיות שבק"ש, חסד שמע, גבורה והיה אם שמוע, ת"ת ושמתם, מלכות ויאמר, ולא שלט בה כשאר בני עלמא דאיהו שליט בהו ולא שלט בה כמו ששולט בשאר בני אדם. ועל ידי הנחש הקדמוני מתו בני העולם מאותו היום שגרם אדם הראשון בר משה ואהרן ומרים דכתיב בהו על פי יהוה חוץ משה ואהרן ומרים שמתו מיתת נשיקה שכתוב בהם על פי ה'. ובגין יקרא דשכינתא לא כתיב במרים על פי יהוה ומשום כבוד השכינה לא כתוב במרים על פי ה' שלא יחשבו חז"ל שפ' ממש על פי ה'.

זוהר על הפרשה

האדם בא להסתיר ולחזור בתשובה, מסייעים לו מלמעלה וזו לא שולט בו אותו המזל שגדל בו, וְסִינְעָא דְמֵאֲרִיָּה סִתְרָא לֵיהּ וְאִסְתַּמְר וְאִקְרִי קְדוֹשׁ וְסִיעוּת של אדונו הקב"ה מקיף אותו ולא נותן לכחות הרע לשלוט עליו וזו נשמר מאותם מלאכי דין ונקרא קדוש.

הבא לטמא - מטמאים אותו ונקרא טמא

אֶתִּי בַר נָשׁ לְאַסְתָּאנָא, כַּמָּה חֲבִילִין טְהִירִין
אֲזַדְמְנוּ לִיהּ וּאֵם חַ"ו כּא אֲדָם לִהְטָמָא, כַּמָּה אַעֲדוּת
אֲזֹדְרוּת שֶׁל קְלִיפּוֹת וּמִלְאכִים חֲצִינִים מִזְדְּמִנִים לֹל לְהַחֲטִיאוּ.
וְכִלְהוּ (סַחְרֹן) שְׂרִינִין בִּיהּ וּמִסַּחְרִין לִיהּ וּמִסַּאֲבִין
לִיהּ וְאֶקְרִי טָמָא וְכוּלָם שׁוּרִים בּוּ וּסּוֹכְבִים אוֹתוֹ
וּמִטְמָאִים אוֹתוֹ וְנִקְרָא טָמָא, וְכִלְהוּ אֲזִלִּי וּמִכְרִיזִי קָמִי,
טָמָא טָמָא וְכוּלָם הוֹלִכִים וּמִכְרִיזִים לִפְנֵי טָמָא טָמָא
כַּמָּה דָּאֵת אֲמֹד כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, (וִיקְרָא יג') וְטָמָא טָמָא
יִקְרָא. וְכִלְהוּ קְטִירִין בְּהֵהוּא חִיזִיא קְדֻמָּאָה
וּסְתִירִין בְּכַמָּה עוֹבְדֵי עֲלֵמָא וְכוּלָם קְשׁוּרִים וְאֲדוּקִים
בְּאוֹתוֹ נַחֵשׁ קְדֻמּוֹן הֲרָאשׁוֹן, וְהֵם נִסְתָּרִים בְּמַעֲשֵׂי בְנֵי אָדָם
בְּעוֹלָם. וּלְכֵן צִרְךָ הָאֵרֶם לְהִשְׁמַר מֵהַחֲמוּמִירוֹת וּמֵהַתְּאוּזוֹת כִּי
הֵם מוֹשִׁכִים אוֹתוֹ אַחֵר הִצֵּצָה"ר שְׁהוּא מֵלָאךְ הַמוֹת.

ההולך אחר הכשופים נטמא מהם כי
כולם מהנחש הקדמוני

רבי יצחק ורבי יוסי הוו אזלי מטבריא ללוד הולכים מטבריה ללוד. אמר רבי יצחק תוהנא על ההוא רשע דבלעם דכל עובדוי דההוא רשע הוו מטברא דמסאבא אמר רבי יצחק תמהני על אותו רשע כלעם שכל מעשיו היו מצד הטומאה והתימה הוא שהפך מעשיו לשם שמים וזה פלא. והכא אוליפנא רזא חדא וכאן למדנו סוד אחד, דכל זיני נחשיא דעלמא, כללון מתקטרו ונפקין מההוא נחש קדמוני דאיהו רוח מסאבא מזוהמא שכל מיני הכשפים שבעולם כולם מקושרים ויוצאים מהנחש הקדמוני שהוא רוח הטומאה המזוהם, ובגין כך כל תרשין דעלמא אקרון על שמא דא נחשים (ועקרבין) וכלהו מהאי סטרא נפקי ולכן כל הכשפים וכל הקסמים שבעולם נקראים נחשים ע"ש הנחש הזה הקדמוני וכולם יוצאים מהצד הזה של הנחש. ומאן דאתמשך בהאי, הא אסתאב ומי שנמשך אחר הכשפים נטמא בהם.

מי שמתגבר על יצרו - אין המזל שולט בו

וְיָתָא חַיִּי בְּאֻמָּצְעוֹת דְּרִקְיָעָא אֲתִקְטָר חַד אֹדֹרְחָא
קֶסְטֶרִירָא וּבֵא וּדְרָא, בְּאֻמָּצַע הִרְקִיעַ נִקְשֵׁר דִּרְךְ אַחַד
מִבְּהִיזִי וּמִזְהִיר שְׁהוּא יִסּוֹר דְּקִלִּי שְׁעוּמֹד כִּנְגֵד יִסּוֹר דִּזִּיא
דְּקִדְרוּשָׁה, כִּי הִקְלִיפּוֹת הֵם כְּקוֹץ בִּפְנֵי אֲדָם **וְאִיהוּ חִיָּיא**
דְּרִקְיָעָא וְהוּא נִקְרָא הִנְחַשׁ שֶׁל הִרְקִיעַ הַמוֹשֵׁל עַל יִיב
מְזֻלּוֹת **דְּכָל כִּכְבִּין דְּקִיקִין כְּלָהוּ קִטְרִין בִּיה**
וְקִימִי בִּיה תְּלִי תְּלִין שְׁכַל הַכּוֹכְבִּים הַדִּיקִים וְהַקְטָנִים
כּוֹלֵם קִשּׁוּרִים בּוֹ וְעוֹמְדִים בּוֹ תְּלִי תְּלִים הִרְבֵּה מְאֹד כִּלִּי
מִסְפֵּר. וּמִפְּנֵי זֶה הִנְחַשׁ מוֹשֵׁל עַל יִיב מְזֻלּוֹת וּבִכָּל מְזֻל
יֵשׁ בּוֹ תְּלִי תְּלִים שֶׁל כּוֹכְבִּים, יֵשׁ כּוֹכְבִּים שִׁיקְרָא "קִרְגִּי
הַשּׁוּר", וְיֵשׁ שִׁיקְרָא "זֹנֵב הַשּׁוּר", הַכֹּל לִפִּי חִלּוּקָתָם
בְּמֻזָּל, וּלְפִי טִבְעָם הֵם מְמוּזָּנִים עַל כְּחוֹת הַטִּבְעָה, וְכִשְׂרוּאִים
אֲדָם שְׁטַבְעוּ אַחֵר תִּשְׁמִישׁ מִצַּד מְזֻל שׁוּר, מִתְקַרְבִּים אֵלָיו
לְחֻטְעוֹת כְּזוֹנוֹת, וְכֵן עַד"ז כָּל אֶחָד וָאֶחָד לִפִּי טִבְעוֹ, **וְאִנּוּן**
מִמֶּנּוּ בְּסִטְרֵי (ס"א בְּסִטְרֵי) עוֹבְרֵי בְּנֵי עֲלָמָא
וְהֵם מְמוּזָּנִים עַל הַטִּבְעִים וּמַעֲשֵׂי בְּנֵי הָאָדָם הַמִּסְתִּירִים אֶת
טִבְעָם וּמַעֲשֵׂיהֶם שְׁעוֹשִׂים כְּסִתֵּר וְהֵם מְמוּזָּנִים לְעוֹרֵר הָאָדָם
לְחַאֲזוֹת לִפִּי הַמְּזֻל שְׁנוּדָב בּוֹ, וְמִי שְׂזוּכָה לְהַכְנִיעַ אֶת יִצְחָר
הַדֶּרֶךְ הַמוֹשֵׁךְ אוֹתוֹ לְאִיזוֹ תֹארוֹ עָלָיו נֶאֱמַר אֵין מְזֻל לִישְׂרָאֵל.

הבא להטהר - הקב"ה מסייע בידו

כְּנוּנָא דָא, כְּמָה חֲבִילִי טְהִירִין נִפְקִי לְעֵלְמָא
מִהָאִי חֵינָא עֲלָאָה קִרְמָאָה דְּאַתְפֵּתָא בֵּיה אָדָם
כַּעֲן זֶה, כְּמָה אַטְרוּת וְחִבּוּרֹת שֶׁל אֹדוּת דְּקִלְפָּה שֶׁהִם
יֹדִינִים קְשִׁים יוֹצֵאִים לְעוֹלָם לַפַּעוּל דִּין מִזֶּה הִנַּחֵשׁ הָעֲלִיָּין
הָרֵאשֹׁן שֶׁהִתְפַּתָּה בּוֹ אָדָם הָרֵאשֹׁן, וְכִלְהוּ מִמֶּנּוּ
בְּסִתְרֵיו עֹבְדֵי (דָּף קכ"ב ע"ב) עֲלֵמָא וְכוּלָם מְמוּנִים עַל
מַעֲשֵׂיהֶם הַנִּסְתָּרִים שֶׁל בְּנֵי הָעוֹלָם, וּבְגִין כִּךָ אֵתִי בֶר נִשְׁ
לְאַתְדַּבְּאָה, מְסִייעִין לִיה מִלְּעֵילָא וְלֹקֵן כְּאִשְׁדֵּר

האבות והאמהות - אפילו במיתתם לא שלט בהם השטן

אָבֵל בְּשֶׁרָה כְּתִיב בְּקִרְיַת אֲרֻכָּה, וְזֶה דְּקִרְיַת
אֲרֻכָּה בְּרֹזָא עֲלֵאָה, וְלֹא עַל יְדֵא אֲחֵרָא אָבֵל
בְּשֶׁרָה נֶאֱמַר בְּקִרְיַת אֲרֻכָּה וְסוּד קִרְיַת אֲרֻכָּה הוּא סוּד עַלְיוֹן
שְׁהִיא קִרְיָה שִׁישׁ בַּה אֲרֻכָּה אוֹתוּתִית אֲדִנִי סוּד הַמַּלְכוּת וְלֹא
עִי אַחֵר דְּהֵינּוּ עִי מִלֶּאֱלָא הַמוֹת בְּקִרְיַת אֲרֻכָּה, וְלֹא
בְּנֶחֱשׁ וּז"ש בְּקִרְיַת אֲרֻכָּה וְלֹא עִי הֶנְחֵשׁ הוּא הַשְׁטֵן הוּא
מִלֶּאֱלָא הַמוֹת בְּקִרְיַת אֲרֻכָּה הִיא חֲבֵרוֹן, דְּאַתְחַבֵּר
דּוּד מְלֵכָא בְּאַבְרָהָן מְדוּעַ אָמַר הִיא חֲבֵרוֹן, הִיטָּה וְהִתְחַבֵּר
דּוּד הַמֶּלֶךְ עִם הָאֲבוֹת שְׁהֵם חֲגִ"ת וְנַעֲשֶׂה חֲגִת"ם שְׁהֵם
הוֹרִ"ה בִּ"ה, וְעַל דָּא לֹא הָוָה מִיתְתָּה בִּידָא אֲחֵרָא
יֵאלָא בְּקִרְיַת אֲרֻכָּה וְלֹכֵן לֹא הִיטָּה מִיתְתָּה עִי מִלֶּאֱלָא
הַמוֹת שְׁנִקְרָא אַחֵר, וּמִכָּאֵן נִלְמַד לְכָל הָאֲבוֹת וְהַאֲמָהוּת
שְׁמֻתָּה עַל דֶּרֶךְ זֶה.

כאשר הצדיק נפטר אין לחיצונים שום
ניקה ממנו

תא חזי, כד יומין דבר נש אתקיימו בדרגין
עלאין, אתקיים בר נש בעלמא בא וראה, כאשר
ימי האדם מותקיימים במדרגות העליונות דהיינו שעל ידי
מעשיו הטובים עולה לספרות העליונות שהם ג"ד שע"י
הבינה זוכה לשמונים וע"י החכמה לתשעים שנה וע"י הכתר
למאה שנה ואז הוא מתקיים בעולם בשנים הללו כי הוא
בארץ החיים ואין עליו שליטה של הנחש והקלפות. כיון
דלא אתקיים בדרגין עלאין, נפקי ונחתי לתתא
עד דקריבו להאי דרגא דמותא שריא ביה אבל
כאן שאין ימי האדם מותקיימים במדרגות העליונות דהיינו
שלא זכה על ידי מעשיו הטובים אותם שורשים שהיו לו
באצילות ויוצאים ויורדים למטה עד שמתקרבים למטה אל
החיצונים למדרגה הזאת שהמות שולט בו, וכדין נטיל
דשו לאפיק נשמתא וטאס עלמא בזמנא חדא
ונטיל נשמתא וסאיב ליה לגופא ואשתאר
מסאבא ואז לוקח רשות לחוציא את הנשמה וטס את
העולם בעפירה אחת ולוקח את הנשמה ומטמא את הגוף
ונשארת תעה לאחר המיתה טמאה כי סר צילם מעליהם.
זכאין אנון צדיקא דלא אסתאבו ולא אשתאר
בהו מסאבונתא אשריהם הצדיקים שלא נטמאים במלאך
המות ולא נשאר בטמא שום טומאה.

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודש
של מן הגאון המקובל
חכם בנידו שמואל שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל "שרפי קודש"
ומה ששמעו מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

רבי שלום הדאיה זצוק"ל ראש ישיבת בית א-ל

חכם שלום הדאיה זצ"ל היה ראש ישיבת בית אל בעיר העתיקה, והיה רבו של ר' מרדכי שרעבי. רבי שלום היה יתום, ולאמו לא היה כסף לפרנסו. כך, בגיל שבע, יצא כבר לעבוד. (כפורת יוסף גם היו בחורים שלדוריהם לא היה כסף לפרנסם). ראה אותו הרב של קהילת חלאב, אמר לו: שב תלמוד, ואני אשלם עליך כל מה שצריך. כאשר ראה הרב שרבי שלום הבחור עולה ומתעלה, והוא צנוע ועניו ובעל מידות נעלות, לקחו חזק לכת שלו, וכשגדל נעשה גאון גדול בפשט ובקבלה.

כשנחרבה ישיבת 'פורת יוסף' בעיר העתיקה, עזבו כל החכמים ועברו באו לגור בדירה שנתנו להם כשכונת הבוכרים, סמוך לישיבת "רחובות הנהר". בשונה מרעיו וידידיו, בחר חכם שלום הדאיה זצ"ל ללכת לגור בשכונת "אוהל משה". שאלו אותו חבריו, "מדוע אינך בא לגור איתנו?" ענה להם רבי שלום, "פה טוב לי. היות ואין אני מכית את שפת האספילוניות, ובשכונה ספרדית זו מדברים באספילוניות ממילא, לא אשמע ולא אדבר לשון הרע. לא אני ולא בני"

שלי שלך

חכם מרדכי שרעבי זצ"ל למד אצל חכם שלום הדאיה זצ"ל בישיבת "בית א-ל" בשעות הבוקר, ואילו אחה"צ, השניים היו לומדים יחד בבית הכנסת של

לבית החולים הצרפתי, שם היו מאשפזים חולים שאין להם כל כך תקווה. היו לוקחים את הילדים ועושים להם קרחת כדי שלא יהיו כינים. אמא של ר' יעקב ביקשה שלא יעשו לו ככה, כי היה לו שער תלתלים ודעתה שישאר לו שיער.

הרופא ענה לה: לשם מה את צריכה שישארו לו השערות? הרי אין לו אפילו חודש אחד לחיות!"

רבינו מרדכי שרעבי

האמא הגיעה בדמעות אל ביתו של הסבא, רבע שלום, וסיפרה לו בבכי את דברי הרופא. אמר חכם שלום: אני בא כעת אל בית החולים! הגיע לשם ועמד עשרים דקות ליד המיטה, ואז אמר לנכד: "בוא!" ולקח אותו הביתה, שכן כבר היה בריא ושלם.

שנתיים שעלו על כולנה

כשעלה לארץ חמיו של הרב הדאיה, שהיה ראש ואב"ד בית הדין של 'חלאב' ובנו של ר' יצחק לִפְטוֹן, הוא היה כבר זקן.

"מה נלמד?" שאל אותו חמיו.

"נלמד 'עץ חיים', ענה לו הרב הדאיה.

"אני אף פעם לא למדתי לימוד זה", אמר חמיו.

"בוא נלמד, וזה יעזור", הציע הרב הדאיה.

הם למדו ביחד 'עץ חיים', וסיכמו ביניהם, שמי שילך קודם לעולמו, יבוא ויגיד לחברו מה קורה למעלה.

מטבע הדברים, נפטר חמיו קודם. ואכן, הוא בא אליו בחלום ואמר לו, "מכל התורה שלמדתי ולימדתי כל ימיי חיי, השנתיים האלה שלמדנו ביחד 'עץ חיים' עליו על הכל!".

הבוכרים. אחרי שבועיים שלמדו שם, באו הגבאים לרב שרעבי ואמרו לו, שאין להם תקציב לממן אותו. הקופה קטנה, ואין מספיק כסף. בא הרב שרעבי להיפרד מרבי שלום, ואמר לו שלא יוכל להמשיך לבוא אליו לשם.

שאלו רבי שלום מה הסיבה לכך, בהתחלה לא אמר. בסוף, הורה שיפסיק לבוא בגלל חוסר תקציב. קרא הרב הדאיה לגבאי ואמר לו, "יש תקציב!"

"מאיפה יש לך תקציב?", שאל הגבאי.

"מה שמגיע לי, חצי תיוך לחכם מרדכי", אמר רבי שלום.

וכך, במשך שמונה חודשים, עד שהגיע תקציב, התחלק רבי שלום במשכורתו עם רבי מרדכי.

כעת חיה

בבית הכנסת "טורונטו" כירושלים התגורר סנדלד אחד, שהיה יהודי יקר. יום אחד בא אותו סנדלד אל הרב הדאיה זצ"ל ואמר, "כבודו יראה, אני חי טוב עם אשתי, אך רוצה להתגרש, כי אנחנו נשואים יותר מעשר שנים ועדיין אין לנו ילדים. דיברתי על כך עם אשתי, והיא מסכימה. כבודו יברך אותי שאני אצליח".

אמר לו הרב, "לא! אל תתגרש! השנה יהיה לך ילדים!"

"אם הרב אומר לי כך, הגיב הסנדלד ואמר, "אז אני לא מתגרש".

באותה שנה נולד לו בן, וקרא שמו ר' חיים דוד הלוי, לימים נתמנה לרבה הראשי של ת"א. כל זה מהברכה של הרב.

ורפואה קרובה לבא

סיפר לי הנכד שלו, רבי יעקב הדאיה, שכאשר היה ילד בגיל חמש הוא לא הרגיש טוב ולקחו אותו

רבי שלום הדאיה זיע"א

הסיבה. כבוקר, בירד אצל חכמי ורבני ארם צובה, ונודע שהשמש לא היה בקו הכריאות, ושלח אחד מקרוביו שיעורדם במקומו. אולם אותו איש שמנה לא קיים הבטחתו. קיבל השמש על עצמו שמאותו יום ואילך, יודרו וישתדל ככל עוז כעצמו, להשכים ולעורר הלומדים.

לפני שמונים שנה, היתה עלילה של מושל 'חלאב' על יהודי עשיר שהיה שולח תמיכה להחזקת ישיבת המקובלים 'רחובות הנהר' של רבי שאול דוויק הכהן זצוק"ל בירושלים. המושל הערבי כלא את העשיר היהודי בכלא. הדבר נודע לרב דוויק, הרב עלה עם עשרים מקובלים מהישיבה לציונו של רבי שמעון בר יוחאי, שם ערכו לימוד, תפילות והקפות בלי סוף. לאחר חמישה ימים, אמר הרב שאפשר לחזור לירושלים, "כי הכל בסדר עכשיו". הגיע הרב לירושלים, ומיד קיבל 'סלגס' שבישר שהמושל הערבי מת, ומשחררים את היהודי התורם.

רואים ממעשה הזה שמי שעוזר לרשבי" וללימוד תורתו (הזהר הקדוש), מן השמים עוזרים לו גם בחזרה, העשיר היהודי הזה שתמך בישיבה שלומדים בה את תורת רשבי" - יצא לחירות ממאסרו.

ציון התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי

שרבי קדוש

לימוד עד אור הבוקר, כל אחד לפי כוחו ויד השגתו: ש"ס, רמב"ם, שו"ע, זוה"ק, משניות, ותהילים.

למטרה זו מינו גבאיי החברה, שמש זריז לעורר הלומדים בחצות לילה שייבאו לביהכ"נ רבן יוחנן בן זכאי בעיר העתיקה. הגבאים והמנהלים, אף שדרו מחוץ לעיר העתיקה, שמו עין השגחתם לנהל הישיבה והלימוד במועד הנקבע.

והנה אחד מהרבנים הגדולים כמוה"ר שאול דוויק הכהן זי"ע, חלה ושכב בבית חולים. כלילה נגלה אליו הרה"ג מוהר"ר נסים לופס זי"ע, ואמר לו, "ידידי, דע לך כי מהמעשה של קימת חצות שיסדתם וזיכיתם את הרכים בירושלים, גרמתם נחת רוח ושמחה גדולה ועילוי לשכינה. אולם, למה שלשה לילות שלא נקראו האנשים ללמוד?"

כהקיץ הרב משנתו, שמח מחד גיסא על הנחת רוח שעושים לכבודו, ונצטער מאידך גיסא על איבוד שלשת הלילות בהם לא קמו הלומדים, ולא ידע מה

רבי שאול דוויק הכהן זצוק"ל

מסופר שרבי שאול דוויק הכהן, שהיה ראש המקובלים בדור

רבינו השד"ה

הקודם, שבשעה שהיה מתפלל, היה מוריד שלולית של דמעות. ובפרט בכרכת אהבת עולם, כשהיה אומר "והאר עינינו בתורתך" מדי בוקר, היו מוצאים אצלו בריכה של דמעות.

והביא בספר פאת השד"ה (של מו"ר ר' שאול דוויק הכהן זי"ע א), שבשנת תרנ"ז התעוררו מחכמי ורבני וחסדי ארם צובה הדרים בירושלים, לחכות את הרכים לעשות תיקון חצות, כמנהג בני ארם צובה. הם יסדו חברת 'שומרים לכוכר' של יהודים הקמים בכל לילה בחצות, לקבוע

היכל מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

צביעה באוכלין / משקים – סי' שכ

אמנם כאן שכל כוונתו רק לצבע ואין כוונתו כלל להשכיח את המשקה, אוסר כזה, אמנם דעת החזו"ע (שכת ח"ה עמ' לו) שמוותר ואין כזה צביעה משום שאין צביעה במשקים כלל, וכן דעת ההלכה ברורה (שם).

ולכן המקל יש לו על מי שיסמוך, אמנם העצה הטובה ביותר לשים את היין האדום ועליו לשפך את היין הלבן, שכאופן כזה הוא לא צובע את המשקים אלא נצבע המשקה ממילא, ומוותר גם לסוכרים שיש צביעה במשקים [וכן יש לעשות כתמצית תה פטל וכדו'].

ועדיין צ"ב אם כל כוונתו לצביעה מה יועיל שיתן קודם את היין האדום ולאחר מכן את היין הלבן.

האם מותר לנגב ידיו המלוכלכות בדם או בתותים וכדו' במפה?

כתב בשו"ע (סי' שכ סעי' כ) יש מי שאומר שהאוכל תותים וכו' צריך לזוהר שלא יגע בידיו [כשהם] צבועות, בכגדיו או במפה.

ועוד כתב בשו"ע (סי' שכ סעי' מח) אסור להניח בגד על מכה שיוצא ממנה דם.

בפשוטו כוונתו שבשני אופנים אלו אסור משום צובע, אלא שכאחד נקט לשון יש לזוהר, ובשני נקט לשון אסור.

אמנם כתב בחזו"ע (ח"ה עמ' טו - כב) שכשני אופנים אלו הם רק משום חומרא ומעיקר הדין מותר, כיון שכל דבר שאינו מתכוון אע"ג שהוא פסיק רישיה, אם לא נחא ליה והוא איסור דרבנן מותר, כלומר אם עושה פעולה א' כגון ניגוב ידיו המלוכלכות במפה, ואינו מתכוון ללכלך אותה אלא רצונו רק לנקות את ידיו, וצביעת המגבת היא דבר שאינו מתכוון, ואע"פ שהתצאה ודאית שהמפה נצבעת, וזהו הנקרא פסיק רישיה, אם הוא באיסור דרבנן מותר.

אמנם דעת המשנ"ב (ס"ק כה), שפסיק רישיה דלא נחא ליה אף בדרבנן אסור, וכן סוברים הכה"ח (סי' שיד' אות טו), והאר"י (ח"א סי' כה), והבא"ח (ש"ש פרשת וארא ס"ו), וכן סובר ההליכות שבת (ח"ב עמ' רנה' הע' מב'), ולדעתו אף לגר"ע אין להקל בכך לכתחילה, אלא המיקל יש לו על מי שיסמוך.

ועכ"פ דין זה של פס"ד דלא נח"ל בדרבנן אם הוא מותר או לאו, הוא נידון ארוך שיש בו ראיות מוצקות לכאן ולכאן, וי"א שבאופנים מסוימים חז"ל התירוהו, ובשאר אופנים לא התירוהו, ויש חולקים.

האם מותר לצבוע מאכל / משקה ע"י תבלין וכדו'?

מבואר בשו"ע (סי' שכ סעי' יט) שמוותר ליתן כורכום כתבשיל, משום שאין צביעה באוכלין.

אמנם דעת הבא"ח (ש"ב פרשת פקודי ס"ג) שבאוכלים אם אין כוונתו לצבע אין איסור צביעה, אבל אם כוונתו לצבע אסור, ובמשקים יש איסור צביעה גם אם אין כוונתו לצבע.

אמנם דעת השו"ע (שם), שאין צביעה בין באוכלים ובין במשקים, [כיון שעיקר כוונתו לענין הטעמת המאכל או המשקה ולא לצבע] וכ"כ בחזו"ע (שכת ח"ה ע"מ לב).

ולכאורה כוונת מן שאע"פ שמתכוון לצבע מותר כיון שס"ס גם משיבין את המאכל, [וכן נראה מדברי היב"א (ח"ב סי' כ' אות א - ו ע"ש), וכן מבואר בדברי המנוח"א (ח"ג עמ' טו) בכוונת דברי השו"ע, כיון שכשו"ע שהותר כתב כורכום, וכורכום הוא דבר שעשוי לצבע, וכן דעת הגרשו"א (מובא בשש"כ פ"א הע' קנח ע"ש)], אמנם באופן שהוא רק צובע את המאכל ללא תוספת בטעם, יתכן ויש מקום להחמיר ע"פ דברי הדרכי משה (סי' שכ ס"ק ב) בשם המהר"י מינץ, והשש"כ (פ"א הל' לט) והבא"ח (הג"ל) והמנוח"א (לקמן).

האם יכול לערב ביין הלבן מעט יין אדום כדי שיוכל לקדש בייין אדום?

ועצם השאלה מתחלקת לכ' חלקים.

א. יש לדון מדין קידוש, האם מועיל הצביעה של היין, או שצריך בדיוק את היין האדום ולא יועיל העירוב. ב. מדין צביעה במשקים.

א. נחלקו האחרונים האם מועיל שיערב ביין הלבן מעט יין אדום כדי לקדש על יין אדום, לצאת ידי חובת דעת הרמב"ן המובא בשו"ע (סי' ערב ס"ד), דעת המנוח"א (ח"ג עמ' יז) שמועיל לערב כדי שיחשב שקידש על יין אדום, וכן דעת שבט הלוי (ח"י סי' נו) וכן דעת השש"כ (פמ"ז הע' פט), אמנם דעת השולחן שלמה (ריש סי' ערב כהע') שאלו"ב דהרמב"ן שהביא השו"ע שלא מקדשים על יין לבן, לא יועיל שיצבע ע"י מעט יין אדום, דהוי כמו אתרוג שיש עליו מראה שחור ויצבע אותו כמראה אתרוג, שפסול, וכ"כ בהלכה ברורה (חט"ז עמ' שצד).

ב. ומדין צביעה כבר ביארנו דעת הבא"ח (שם) שסובר שיש צביעה במשקים, ועוד שלפי דעת המנוח"א (שם) הגם שאין צביעה במשקים גם כשמתכוון לצביעה,

מעשה בירחודי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בענייני חושן משפט
בעריכת הר"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאברכי מוסדותינו

לפלוש לדירה העומדת להשכרה

שאלה: ראובן עבר לגור בעיר ירושלים ואת דירתו שבבית לוד פירסם למכירה, כיון שראובן לא נמצא בלוד בתדירות, הפקיד את המפתחות אצל שכנו שמעון, כדי שימסור לכל המעוניין לדאות את הדירה. לאחר כמה שבועות שעדיין לא נמכרה הדירה והיא עומדת ריקה, חשב שמעון לעצמו שעתה יש לו הזדמנות להזמין את הוריו המבוגרים ולתת להם מקום שקט ללון, וכך עשה, ראובן הניח מיטות בדירה הריקה והזמין את הוריו לשבת, שמעון נזהר שלא להשתמש בחשמל ובמים של השקן כדי שלא לגולל אותו, ועל כן הניח להם בקבוקי שתיה ומנוחות העובדות עם כשריה, לאחר מכן כששמעון ראובן על הדבר, הקפיד מאוד על שמעון וטען כי עליו לשלם לו שכירות על השימוש בדירה, לעומת טוען ראובן כי הדירה לא עומדת להשכרה והוא לא הפסיד אותה כלום אין צריך לשלם לו על כך. ואדרכה כופין על מידת סדום ויכול אני לכפות אותך לתת לי להשתמש בדירה העומדת ריקה.

תשובה: לא היה לראובן רשות להכנס בדירה לכתחילה אך לאחר מעשה ראובן פטור מתשלום על השימוש הדירה.

הנימוק: בשו"ע סימן שסג סעי' ו פסק שאדם הנכנס לחצר חבירו שלא מדעתו וחבירו לא מוחה בו ואמר לו צא, אם אותה חצר אינה עשויה לשכר, אינו צריך להעלות לו שכר אף על פי שדרך זה הנכנס לחצר לשכור מקום לעצמו, פטור כיון שזה נהנה וזה [בעל הדירה] אינו חסר. וכתב על זה הרמ"א שכל זה הוא דוקא שכבר דר בו, אבל לא יוכל לכופו לכתחילה שיניחנו לדור בו, ואף על פי דכופין על מידת סדום כמקום שזה נהנה וזה אינו חסר, הני מילי בדבר שאם היה רוצה בעל הדירה להנות לא יוכל להנות, אבל כבי האי גונא שאם היה רוצה בעל הדירה להנות ולהרויח להשכיר את הדירה היה יכול, אלא שאינו רוצה, אין כופין אותו לעשות כחנם ע"כ. ומכאן שלכתחילה אסור היה לראובן לפלוש לדירה שלא ברשות של בעל הדירה ואין בזה משום כופין על מידת סדום, אבל אחר שכבר השתמש בדירה ולא הויק בה כלום, הרי הוא פטור מלשלם.

לזכרון עולם בהיכל ה'

רות
בת שרה

מרדכי
בן חביבה

גבריאל
בן מסעודה

ר' שלום אחרון
בן רחל

איגרת ל בני הנעורים

ניצול הזמן

"ואברהם זקן בא בימים" (בראשית כד, א), וכן נאמר בדוד "זהמלך דוד זקן בא בימים". (מלכים-א' א, א בהפטרה) "בא בימים" - שבא עם ימיו לעולם הבא, אף יום לא הלך לאיבוד, ימים שהיו מנוצלים עד תומם, ימים שלמים כולם צורך עבורת ה'.

מסופר על הגר"א שאמר שיכול ליתן דין וחשבון מה עשה מיום עמדו על דעתו, מלבד שעתים שמסופק בהם. לבוא עם היום, זה לדעת לנצל, **יש לדעת לנצל את הזמן, אדם שמנצל רק חצי יום לעבודת ה', אינו בא בימים אלא בא בחצאי ימים.**

אפשר לנצל את היום אפילו בדברים החומריים שעושים כגון אכילה, שינה ומלאכה ולהופכם לעבודת ה' ממש. הקב"ה ציוונו "ודברת כס בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך" (דברים ה, ז) - יש ל"דבר כס" בכל מצב, בבית, בדרך, בשעת שינה, בשעת קימה - ולא דוקא הכוונה שיש ללמוד בזמנים ובמצבים אלו, אלא שצריך לעשות את מעשיו והליכותיו על פי דרך התורה, אדם שהולך לישון לפי ההלכה, קם בזריזות כבוקר, מתלבש בצניעות, אוכל ועושה כל הליכותיו לפי השו"ע ובדרך ארץ, זהו הנקרא עבד ה'.

כאפשרותו של האדם לבוא עם יום שלם, ואפילו שישן הוא על מטתו, שלכאורה נראה כאינו עושה מעשה, יכול לבוא עם עשייה זו אם עשייתו תהיה מקושרת לתכלית - כדי שיהיה לו כוח לעבוד את בוראו, כפי שדרש בר קפרא (ברכות סג) "איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלויים בה, "בכל דרכיך דעה והוא יישר אורחותיך". בכל מעשיו ודרכיו צריך האדם לדעת איך להפיק את מירב התועלת מהם, והוא הנקרא "בא בימים" (ז"א אדם שבא עם מעשיו לעולם האמת - מעשים וימים שלמים באים עמו לעולם הבא).

איתא בתענית (י:) "ויאמר אליהם אל תרגו בדרך" (בראשית מה, כד) אמר רבי אלעזר אמר להם יוסף לאחיו, אל תתעסקו בדבר הלכה שמא תרגו עליכם הדרך. (ומקשה הגמרא) אינו והאמר רבי ברכיה שני תלמידי חכמים שמהלכין בדרך ואין ביניהם דברי תורה ראויין לשרף וכו'. (ומתרצת) לא קשיא, הא למיגרס הא לעיוני". וכן אמר ריש לקיש: "אין תלמיד חכם רשאי לישב בתענית מפני שממעט במלאכת שמים" (תענית יא:), ופירש"י חלש הוא

בלבד אפשר לזכות בעולם שכולו טוב, ולכן רשע זה שאינו מנצל ומאבד כמו ידי מתנה חשובה זו עונשו רב, ולעומתו הצדיק מקיים העולם כלומר שמנצל ומשתמש בעולם הזה לצורך התכלית, שכרו רב מפני שמנצל מתנה יקרה זו - שמביא את העולם הזה עמו לעולם הבא.

איתא בתוס' (ברכות מ. ד"ה הבא) "שרבי מנחם היה מדקדק להביא מלח על השולחן, כדאיתא במדרש, כשישראל יושבים על השולחן וממתינים זה את זה עד שייטלו ידיהם והם בלי מצוות השטן מקטרג עליהם, וברית מלח מגן עליהם". לשבת בטל ללא מצוות ללא ניצול מחסרים מהיום, אזי השטן מקטרג, בחינה של "יזינו ברפידים" - ויבא עמלק" (שמות יז, א וח) כשמרפים מדברי תורה, יש לעמלק שליטה (עיין סנהדרין קו.). מאידך מי שמתאמץ יותר, ונותן יותר, זוכה ליותר, כדכתיב "ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם" (בראשית ט, כג), ופרש"י, "אין כתיב ויקח אלא ויקח (לשון יחיד), לימד על שם שנתאמץ במצוה יותר מפת, ולפיכך זכו בניו לטלית של ציצית".

נאמר בכיבוד אב ואם ובשילוח חקן "למען יארכון ימך", והארכת ימים" (שמות כ, יב. דברים כב, ז). יש ששאלו וכי אפשר להאריך את היום, והרי ליום זמן קבוע עשרים וארבע שעות בלבד לא יותר ולא פחות, והיה לכאורה לומר לשון מדויק ומתאים יותר כגון "למען ירבו ימך", ותירצו, יש ימים שהם ארוכים יותר. פעמים יש יום שהוא קצר - אדם המחכה בתור בבנק או בדואר או במשרד ממשלתי לסדר ענין מסוים שעות רבות, אזי יומו קצר מאוד, ולעומת זו כשאין תור כלל והכל הולך במהירות הבזק לאדם זה היום ארוך, אשר לא מתבזבז לדיק בלחכות ולהמתין, פעמים רבות שהאטו כוס כא מיד, היום נעשה ארוך ומנוצל יותר, ועל זה הדרך בענינים רבים יש אורך וקוצר ביום. ודוק.

שאלו כמה גאונים עצומים בתורה כיצד הגעתם לגאונותכם, הרי ישנם עוד חברים שלמדו עימכם שגם הם עמלו בתורה ולא הגיעו למעלתכם. ענו כל הגאונים פה אחד ההפרש הוא ניצול הזמן בריכוז! כלומר ברגע שמנצלים כל פינה וכל זמן אזי גורם הדבר שאדם לא יעזוב את התורה, וגם היא אינה עוזבת אותו, החיבור לתורה נשאר כל הזמן ועל כן התורה נתפסת בו וזוכה לקנותה.

ה' יתברך יזכנו לבוא עם ימים שלמים, זמן מנוצל, עם העולם הזה לעולם הבא, אמן!

ואינו יכול ללמוד, ז"א יצא שכרו בהפסדו שלא ניצל את היום כדבעי, ובא עם יום חסר.

בברכות (לה:) "אמר להו רבא לרבנן כמטותא מנייכו, ביומי ניסן וביומי תשרי לא תתחוזו קמאי, כי היכי דלא תיטרדו כמזונייכו כולדו שתא". (אמר רבא לתלמידיו בבקשה מכס, ביומי תשרי וניסן, שהם זמני הזריעה והקצירה בבקשה מכס אל תבואו ללמוד כדי שלא תוטרדו כל השנה בגלל החסרון במזון). וכדרך שאמרו חז"ל: "פעמים ביטולה של תורה זהו קיומה", **והיסוד הנלמד שיש לדעת לנצל את היום ולהפיק ממנו את מירב התועלת.**

ורעיון זה מבוסס על הידיעה שהעולם הזה הוא האמצעי והפרוזדור לתכלית, למקום קבלת השכר האמיתי - והוא העולם הבא. וכשהאמצעי לא מנוצל כראוי, אזי החסרון ניכר בתכלית, כנצח.

המושג זמן הוא גורם חשוב ויקר המבטא בכלליות את מהות העולם הזה, וכשהזמן עובר ללא עשייה מנוצלת, ההפסד מתבטא כנצח, כדרך שאמר: "מעוות לא יוכל לתקן, וחסרון לא יוכל להמנות, זה שביטל קריאת שמע של ערבית וק"ש של שחרית". (ברכות כו.) כשהזמן עובר אז העולם הזה עובר - האמצעי, הפרוזדור לתכלית, להשגת הנצח. וכשהוא עובר ללא ניצול, החסרון הוא כנצח. לבוא בימים זה לדעת לבוא עם כל העולם הזה.

שנו באבות (ה, א) "בעשרה מאמדות נברא העולם, ומה תלמוד לומר, והלא במאמר אחד יכול להבראות, אלא ליפרע מן הרשעים שמאבדים את העולם שנברא בעשרה מאמדות, וליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימים את העולם שנברא בעשרה מאמדות".

ריבוי המאמדות מראה על חשיבות הענין, שהרי די במאמר אחד כדי לברוא עולם ומלואו, ורצונו יתברך שנכיר בחשיבות העולם הזה ולכן נברא בעשרה מאמדות, וללמדנו שדבר נצרך ויקר הוא - שהוא כעצם האמצעי, הפרוזדור והמקשר, שעל ידו

ואלה יעמדו על הברכה

עידו בן רחל

גיל בן אסנת

טל בן מדי

אליהו בן סאלמה

ורד בת יסמין

איל בן יסמין

שילה בן נטלי חיה

ימיהו בן ויקטוריה

מאיר בן מדי

אפרים עמוס בן אורה

לתרומות והנצחות

03-5520004

מרדכי בן נטלי חיה

ניב בן משה

פריטים טמונים - פרשת חיי שרה

בתמונה מסתתרים 15 פריטים שקשורים לסיפורי הפרשה מהמערה שקנה אברהם, דרך הגמלים של אליעזר, ועד טבעת הזהב של רבקה! תצליחו למצוא את כולם?!

הפריטים שעליכם לחפש:

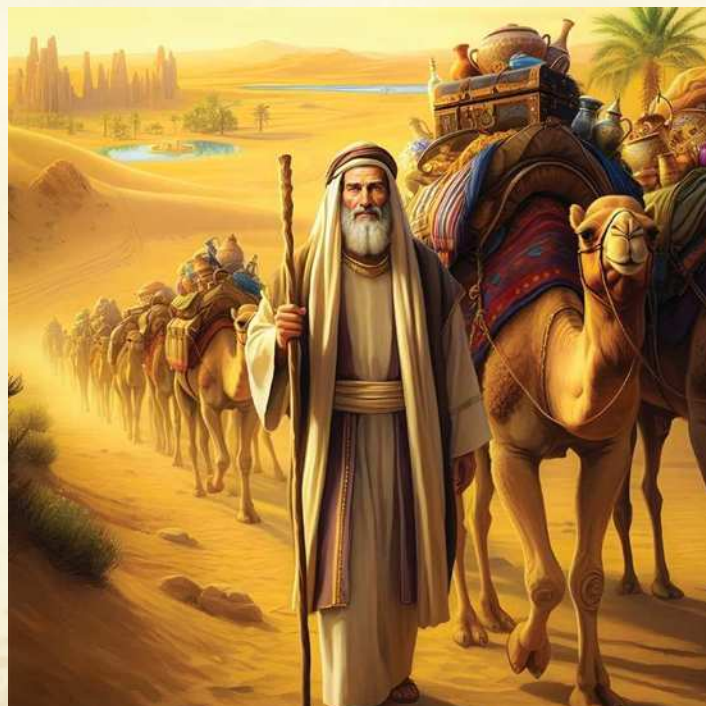
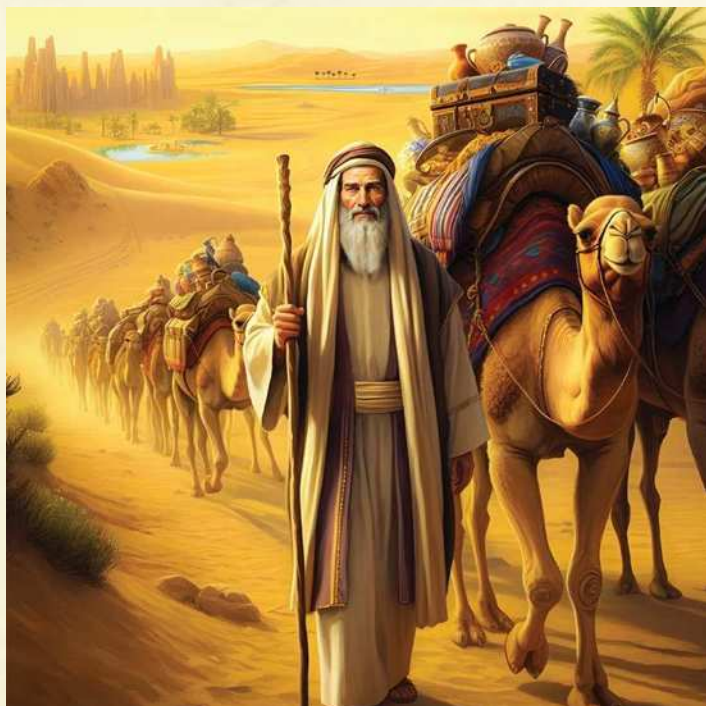
1. מערת המכפלה - מקום קבורת האבות והאמהות.
2. נר דולק - מסמל את הנר שדלק מערב שבת לערב שבת.
3. ענן - סימן לשכינה ששרתה באוהל שרה.
4. לחם - שהיתה ברכה בעיסה.
5. שק כסף קטן - תשלום אברהם לעפרון "ארבע מאות שקל כסף".
6. גמל - מהמסע של אליעזר לחפש כלה ליצחק.
7. נאד מים - שרבקה השקתה את הגמלים.
8. באר מים - מקום המפגש שאליעזר בדק את רבקה.
9. צמיד זהב - מתנה שנתן אליעזר לרבקה.
10. טבעת - רמז לנישואי יצחק ורבקה.
11. כוס יין - שמחת החופה והברכה.
12. שער אבן עתיק - שערי העיר חברון.
13. חמור - מלווה את השירה.
14. טבעת חותם - חתימה על תיעת אברהם כל אשר לו ליצחק.
15. עץ זית - סביב מערת המכפלה.

האם תצליחו לגלות את כולם? בהצלחה!

מצא את ההבדלים

"וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גִּמְלִים... וַיֵּלֶךְ"

שיירת הגמלים יוצאת לדרך במדבר... אבל משהו בתמונה הזו השתנה!
מצאו את 15 ההבדלים בין החולות, הכלים והגמלים. בהצלחה!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!

דברי תורה

דברי תורה
דרך אורו של הרשב"י
בזוהר הקדוש

פרשת חיי שרה

אלא הוא מפעל חייו של היהודי עלי אדמות להכיר את נבכי נפשו ולמרק ולטהר את מעשיו, וראינו פעמים שאנשים שבניהם נפלו בעבודת ה' ופרקו עול המצוות בר מינן וה' יציל את כל עם ישראל, הוריהם הדירו אותם הנאה ולא מסוגלים להתנהג עימם באהבה, ופעמים שאינו רק מקנאות למצוות ה', שהרי כאשר רואים חוטאים אחרים הרי הם יכולים להכיל אותם ולשמח אותם, ורק בבניהם אינם מסוגלים לזה ואדם צריך ליישר אורחותיו ולבדוק כל דבר ולנפות את רגשותיו ו"ג נפה האם נובע רק מאהבת ה' או נובע מבושה או מאשמה או שאר מרעין בישיין.

ומצינו בדברי הרמב"ם שכתבו בהלכות נחלות פ"ו ה"א וז"ל כל הנותן נכסיו לאחרים והניח הירושין, אף על פי שאין הירושין נוהגין (בו) כשורה אין רוח חכמים נוחה הימנו, וזכו האחרים בכל מה שנתן להן, מדת חסידות היא שלא יעיד אדם חסיד בצוואה שמעבירין בו הירושה מן הירוש אפילו מן שאינו נוהג כשורה לאחיו חכם ונוהג כשורה. ובהלכה יג צו חכמים שלא ישנה אדם בין הבנים בחייו אפילו בדבר מועט שלא יבוא לידי תחרות וקנאה כאחי יוסף עם יוסף. עכ"ל נמצא שאפילו בן שאינו הולך בדרכים טובים של התורה הקדושה לא תמיד צריך להדירו אלא צריך ללכת לחכם ולשאול מה לעשות עימו ואם מבוטל הוא לחכמי התורה ביטול גמור ומוחלט שבאמת שומע דבריהם ללא משא פנים הרי זה זוכה לכל הטוב הצפון לצדיקים.

ולא לחינם זכה אליעזר עבד אברהם לצאת מכלל ארור ולהכנס לכלל ברוך והיינו משום שתיקן את מידותיו ונגיעותיו שזה עיקר עבודתו של אדם עלי אדמות וידוע שכתב מרן בשר"ע (ריש אה"ע) והוא מן הגמרא שמשפחה שיש לה מריבה עם הכל סימן שיש חשש ממזרות במשפחה זו, כלומר שכיצד ניתן לבדוק את קדושת המשפחה היינו על ידי המידות והנגיעות כי מריבה נוצרת על ידי נגיעה שבטוח בצדקת דרכו, לפי שאדם קרוב אצל עצמו וככל שהוא יותר נגוע הוא יותר חושב שהוא צודק.

ואליעזר עבד אברהם זכה לתקן את מהותו ואת כל הגילגולים שנתגלגל לאחר מכן כפי שמוזכר בארז"ל בליקוטי תורה בפרשתנו שנתגלגל בכל בן יפונה, ועל כן כאשר הגיע כלב עם המרגלים לארץ כנען הלך להתפלל על קברו של אברהם, וכלב גימ' שם ב"ן שזה סוד מערת המכפלה כמובא שם ששם ב"ן היינו יוד הוה הוה, כל אות היא כפולה שהרי וד של יוד הם ג' י', וממילא גם באות יוד יש פעמיים י', וזהו בחינת המכפלה של הכפילות, וזהו הבחינה של וה' בך את אברהם בכל, שבכל ג"כ גי' שם ב"ן וזהו מה שאומרים כמו שנתברכו אבותינו בכל מכל כל וכו', ושם הסביר עניין מה שנאמר בפסוק פ"א מערת המכפלה, ופ"א מערת שדה המכפלה, ופ"א מכפלה ומערה סתם והם כנגד ד' אותיות היה הנזכרת.

מאד על טבע האדם לעשות דבר שמצפה ממנו ריוח גדול ותועלת, ולא יפנה כלל להנאת עצמו רק יעשהו לשם ה', כמ"ש שם באורך, וכבר הובטח דוד ע"י נתן שעי' בנין הבית ימצאו מנוחה מן האויבים, כמ"ש בברכות (ז ב) כל הקובע מקום לתפלתו אויביו נופלים תחתיו שנא' (ש"ב ז, י) ושמתי מקום לעמי ישראל ונטעתיו ושכן תחתיו ולא ירגז עוד ולא יוסיפו בני עולה לענותו, שהבטיח לו שאחרי שיבנה הבית ימצאו מנוחה מאויביהם, וא"כ היה נמנע שיבנה דוד הבית בכוונה נקיה לשם ה' בלבד, באשר היה מצפה ג"כ התועלת שימצא ממנו לנוח מאויביו סביב שנתו עליו כל היום, רק שלמה שבלא זה היה שלום בימיו, והובטח ע"י נתן שיהיה איש מנוחה, היה נקל לו לבנות הבית בכוונה שלמה מיוחדת לשם ה' מבלי שום פניה חיצונית. וז"ש אתה ידעת את דוד אבי כי לא יכול לבנות בית לשם ה' אלהיו, ר"ל שלא היה יכול לבנותו בכוונה לשם ה' בלבד מבלי פניה חיצונית, מפני המלחמות אשר סבבוהו, והיה עולה בליבו בהכרח ג"כ תועלת עצמו שבונה הבית מפני המלחמה למצוא מנוחה מאויביו. ועתה. שכבר הניח ה' אלהי לי מסביב, וגם בלא המקדש אין לי מלחמה עם האויבים: כי אין שטן. מן האומות הקרובים: ואין פגע רע. שיפגעני אויב מרחוק בדרך מקרה: והנני אומר. ר"ל אני הוא שיכול לאמר לבנות בית לשם ה' אלהי, היינו בכוונה מיוחדת לשם ה' בלא שום פניה חיצונית, אחר שאין לי לקוות למצוא על ידי הבית מנוחה ממלחמות: כאשר דבר ה' אל דוד אבי שבנך אשר אתן תחתיו על כסאך. והוא כבר ימצא ממלכה נכונה בשלות השקט: הוא יבנה הבית לשמי. דייקא, לשם ה' ביחוד, שזה העיקר הנרצה בבנין הקדוש הזה.

ואמר רבינו שמהיום אשר ראה דברי המלב"ם הנזכרים והזדעזע מהם לא נתנו לו דברים אלו מנוחת הנפש והיו מפעפעים בו כל ימי חייו.

אחד המפעלים של האדם עלי אדמות הוא לקנות מידות טובות ולב טוב שעליו אמר התנא ש"לב טוב' עולי על גבי כל המידות כי הוא כולל הכל ואין השכינה שורה במי שיש לו גסות הרוח ומידות רעות בכדי לזכות להיות משכן ומרכבה לשכינה הקדושה צריך לתקן את המידות וכמו שכתב המהרש"ו בשערי קדושה שהמידות הרעות הם שורש של כל העוונות וגורעות מן וכמבואר ברמב"ם הלכות תשובה שהמידות הרעות עלולות להשאיר אצל האדם ועדיין יחשוב שהוא צדיק ועל כן קשה מצוות התשובה על המידות יותר מעל העוונות.

וצריך לדעת ששורש המידות הרעות זהו ה'נגיעות האישיות' שאדם נוטה לדעתו לטובת עצמו ופעמים יחשוב גם שעושה את המצוות הכי גדולה ועושה נגד רצונו יתברך, לפי שאדם נגוע אצל עצמו וברור הדבר שלא ביום או ימים ניתן לרכוש נקיון מנגיעות והליכה בדרך ה' בשלימות,

יפה שיחתן של עבדי אבות

רבינו ראש הישיבה חכם שלום הכהן זלה"ה היה נוהג בכל שנה כאשר מגיעים לפרשת חיי שרה, לדבר בערגה על מעשיו של אליעזר עבד אברהם אשר הוציאוהו מכלל ארור והכניסוהו לכלל ברוך וכו', וזאת משום שנוהר שלא תהיה לו נגיעה אישית במה שהולך להביא כלה ליצחק אבינו, ועל אף שהייתה לו בת שרצה בכל לבו לזכות שיצחק יתחתן עמה, ידע בעצמו שהוא בכלל ארור ואינו ראוי לזה, ועל אף שהיה בליבו שאם לא יביא כלה ליצחק יהיה אברהם מוכרח לקחת את ביתו ליצחק וכו', עשה את כל מאמציו ואמיתותו בכל ליבו להביא את רבקה ליצחק אבינו, ועל כן נאמר בחז"ל יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים, ודברי רבותינו כמדקרות חרב כלומר שתורה עם נגיעות אינה יפה כתורה של אדם בלי נגיעות, ואין ערוך מעלת מי שיש בו תורה בלי נגיעות למי שלומד תורה ויש בו נגיעות וחוסר תיקון המידות שזה עיקר האדם, וגם על זה נאמר עליונים למטה ותחתונים למעלה, היינו מי שחושב שיש לו תורה הרבה אבל יש לו נגיעות הוא עליונים למטה בר מינן...

יכול להיות גדול בתורה מכל דורו אלא שנגיעה קלה מפסידתו

ויעויין בגמ' סנהדרין לו. דשימעי בן גרא היה גדול בחכמת התורה כשלמה המלך ולא פחות כלל, עד כדי כך שאומרת הגמ' שלמה לא היה חד בדרא לפי שהיה בדורו את שמעי בן גרא... ולא היה בכל דורם כמותם בתורה, ולפי"ז לא מה שקילל את דוד קלה נמרצת והפסיד טובה כפולה לא היה אלא מנגיעה אישית דקה מן הדקות שדעתו הטעתו לחשוב רעה על דוד לפי שהיה דעתו נוטה לשבט בנימין שאינו שבטו של דוד אלא של שאול המלך ונגיעה זו היא אשר הפסידה אותו ומחמתה הרי הוא נזכר לרעה לכל הדורות... והדברים מבהילים כיצד גדול הדור בתורה יכול להפסיד טובה כפולה בעבור נגיעה שיש בליבו ה' ירחמנו.

הוא יבנה בית לשמי

באחד השיחות הזכיר ראש הישיבה את דברי המלב"ם (מלכים א פרק ה פסוק יז) שכתב וז"ל "אתה ידעת את דוד אבי כי לא יכול לבנות בית לשם ה' אלוהיו מפני המלחמה אשר סבבהו עד תת ה' אתם תחת כפות רגלי". הקדים (שלמה) התנצלות על דוד אביו שלא התעסק בדבר הגדול הזה, כי לא היה זה מרפיון ידים, רק שהיה טרוד תמיד במלחמותיו. ויש בזה ג' כוונות, וכו', כי באשר עיקר המצוה הזאת אינה הבנין עצמו רק אם יבנו הבית יהיה לשם ה' בלבד מבלי שום פניה חיצונית שיכונו להשיג על ידו איזה כבוד או תועלת לעצמם, וכמו שדייק פה במש"כ ג' פעמים לשם ה' אלהיו, לשם ה' אלהי, לשמי, וידוע שקשה

